

Toelichting op de Integrale verordening jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning gemeente Vlissingen 2026

Inleiding

Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo). De Jeugdwet kent een voorzieningenplicht voor de gemeente: de jeugdhulpplicht. Deze houdt in dat het college een jeugdhulpvoorziening moet verstrekken als de jeugdige en/of ouder(s) dit nodig hebben bij problemen met het veilig opgroeien, groeien naar zelfredzaamheid of deelname aan de maatschappij. De aard en omvang van deze jeugdhulpplicht wordt grotendeels door de gemeente bepaald (maatwerk).

De Wmo 2015 geeft de gemeente de opdracht om zorg te dragen voor de maatschappelijke ondersteuning en voor de kwaliteit en continuïteit van de voorzieningen. Het begrip maatschappelijke ondersteuning is uiteengezet in drie hoofdelementen waarop van de gemeente inzet wordt verwacht. De eerste is het bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en het vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld. In de tweede plaats gaat het om het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving. En als laatste het bieden van beschermd wonen en opvang.

Zowel de Jeugdwet (artikel 2.9) als de Wmo (artikel 2.1.3) schrijven voor dat de gemeente per verordening regels moet vaststellen.

Uitgangspunt van deze verordening

Het uitgangspunt van deze verordening is het Beleidsplan sociaal domein 2026-2031 met hierin verschillende beleidsopgaven. Eén van de beleidsopgaven is het benutten en versterken van de sociale basis. Deze beleidsopgave is een integraal onderdeel van alle beleidsopgaven uit het beleidsplan en van daaruit ook een onderdeel voor deze verordening, gericht op de preventieve en collectieve aanpak. De sociale basis is de plek waar inwoners elkaar vinden, ontmoeten en waar sociale cohesie ontstaat. In de sociale basis werken inwoners, vrijwilligers en professionals samen aan een breed, laagdrempelig en vrij toegankelijk aanbod van activiteiten en voorzieningen in de buurt. Dit aanbod is gericht op preventie, het versterken van de eigen kracht en de samenredzaamheid.

De voorzieningen binnen de sociale basis raken dan ook aan alle aspecten van het dagelijkse leven van onze inwoners: ontmoeting, onderwijs, opvoeding, opgroeien, werk, gezondheid, wonen, bewegen, cultuur, veiligheid, familie, vrienden, burens, mantelzorgers en vrijwilligers.

Een inclusieve en toegankelijke sociale basis vraagt om versterking van eigen kracht, netwerkvorming en samenwerking tussen inwoners en organisaties. Een persoonlijke sociale basis gaat over de inwoner en diens netwerk. Daarnaast is er een gemeenschappelijke sociale basis. Inwoners maken immers deel uit van gemeenschappen en netwerken, in allerlei vormen. Inwoners zijn lid van formele netwerken (zoals verenigingen) en nemen deel aan informele verbanden (denk aan een burennetwerk). Inwoners zetten zich zowel incidenteel als structureel vrijwillig in (zowel via georganiseerd vrijwilligerswerk als in onderling verband). Dit doen zij op diverse ontmoetingsplekken in de wijk en in de stad. Tot slot is er een institutionele sociale basis. Inwoners maken gebruik van accommodaties, bijvoorbeeld buurthuizen, bibliotheken, verenigingsgebouwen en gezondheidscentra, om samen te komen. De institutionele sociale basis bestaat verder uit collectieve

en/of algemene voorzieningen, vrijwilligerssteunpunten, mantelzorgondersteuning, vrijwilligersorganisaties en betaalde krachten: sociaal werkers, onderwijzers, woonconsulenten van woningcorporaties, huisartsen, wijkverpleegkundigen, wijkagenten, et cetera.

Daarnaast zijn normaliseren en de reikwijdte van de jeugdhulpplicht belangrijke onderwerpen in het beleidsplan en de regiovisie jeugdhulp Zeeland 2023-2028. In de Hervormingsagenda Jeugd is de afspraak gemaakt dat de wetgever de wet gaat aanpassen om deze reikwijdte te verduidelijken en af te bakenen (te begrenzen). Alhoewel dit vooral betrekking heeft op de Jeugdwet, geldt dit in zekere mate ook voor de Wmo. Het uiteindelijke doel is in beide wetten hetzelfde. We moeten ervoor zorgen dat jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning beschikbaar blijft voor de meest kwetsbare inwoners en gezinnen.

De verordening voorziet in:

- het scherper verwoorden en uitwerken van criteria voor individuele- en maatwerkvoorzieningen;
- een verbeterde afstemming tussen de Jeugdwet en de Wmo en andere wetgeving;
- het uitwerken van de eigen kracht, (boven)gebruikelijk hulp, de algemene (vrij toegankelijke) voorzieningen en de andere mogelijkheden, waaronder de sociale basis;
- duidelijke voorwaarden ter voorkoming van oneigenlijk gebruik en misbruik van de wetten.

Nadere regels en beleidsregels

In deze verordening wordt diverse malen aangegeven dat het college nadere regels kan stellen. Daarnaast zijn er beleidsregels voor Jeugd en Wmo. De nadere regels en de beleidsregels van de gemeente Vlissingen ten aanzien van Jeugd en Wmo zijn te vinden op Overheid.nl.

Artikelsgewijze toelichting

1. Algemeen deel

Artikel 1. Zorgplicht college voor integrale toegang en intake

Lid 1 en 2

De afzonderlijke wetten die het sociaal domein bestrijken voorzien niet in een wettelijke basis voor een uniforme en integrale, domeinbrede taakuitoefening met een uniforme en integrale, domeinbrede procedure. Om toch tegemoet te komen aan het beleidsvoornemen van de gemeente om zo veel mogelijk integraal te werken is het college hier de zorgplicht opgelegd om te zorgen voor een integrale toegang en intake. Deze integrale intake moet onderscheiden worden van de gesprekken die gevoerd worden in het kader van een onderzoek dat uitgevoerd wordt als er een meer concrete ondersteuningsbehoefte blijkt te zijn en duidelijk is binnen welk domein in de eerste plaats een oplossing gevonden kan worden.

Het is aan het college om te bepalen hoe aan deze zorgplicht precies invulling gegeven wordt. In ieder geval moet bereikt worden dat inwoners op laagdrempelige wijze – en onafhankelijk van hun specifieke ondersteuningsbehoefte – bij de gemeente aan kunnen kloppen. Zowel voor informatie als voor hulp bij het verhelderen van een mogelijke ondersteuningsbehoefte. Het college wijst de cliënt jeugdige en/of ouder(s) hiervoor onder meer op de mogelijkheid om gebruik te maken van cliëntondersteuning of een vertrouwenspersoon.

Clïëntondersteuning is onafhankelijke ondersteuning door middel van informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en participatie en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van onder andere jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. Dit volgt uit artikel 1.1.1 van de Wmo 2015.

Op grond van artikel 2.5 van de Jeugdwet informeert het college jeugdigen, ouders en pleegouders tijdig over de mogelijkheid om gebruik te maken van een vertrouwenspersoon. Op grond van artikel 4.1.1 van het Besluit Jeugdwet heeft de informatie die het college verstrekt over de mogelijkheid gebruik te maken van de diensten van een vertrouwenspersoon in ieder geval betrekking op:

- de onafhankelijke rol van de vertrouwenspersoon;
- de aard van de ondersteuning door een vertrouwenspersoon;
- de vertrouwelijkheid van die ondersteuning;
- het feit dat de ondersteuning kosteloos is; en,
- de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de vertrouwenspersoon.

Zodra de ondersteuningsbehoefte duidelijk is, worden ze doorgeleidt naar de passende instantie voor het verdere ondersteuningstraject. In die fase scheiden de wegen; er zijn aparte wettelijke kaders en daarom aparte trajecten met een eigen toegang voor jeugdhulp (hoofdstuk 2) en maatschappelijke ondersteuning (hoofdstuk 3).

Inwoners met een ondersteuningsvraag

Met de begrippen 'ouders, jeugdigen en cliënten' wordt aangesloten bij de betreffende definities die volgen uit de Jeugdwet en de Wmo 2015. Voor wat betreft deze verordening wordt met de begrippen bedoeld op inwoners van de gemeente Vliссingen met een ondersteuningsvraag.

Artikel 2. Afstemming met andere vormen van hulp en ondersteuning

Lid 1

Daar waar sprake is van een ondersteuningsbehoefte van een persoon of gezin die voortvloeit uit meerdere wetten, draagt het college de verantwoordelijkheid de hulp en ondersteuning op elkaar af te stemmen. Het doel hiervan is effectieve ondersteuning vorm te geven en onnodige of dubbele uitgaven aan ondersteuning te vermijden.

Lid 2

Om specifieker aan te geven over welke wettelijke kaders het gaat, is in het tweede lid een opsomming opgenomen. Enerzijds is dit bedoeld om de afstemming in te kaderen, zodat het niet ondersteuning betreft bij bijvoorbeeld de aanvraag van een rijbewijs of omgevingsvergunning. Anderzijds is het tweede lid bedoeld om de afstemming nadrukkelijk breder te leggen dan alleen de wetten waarover deze verordening gaat. Ook andere wettelijke kaders zijn van belang in het bevorderen van zelfredzaamheid en mogelijkheden mee te doen in de samenleving; zo is bij veel kwetsbare huishoudens sprake van schuldproblematiek die een belemmering kan vormen bij aanpak van andere ondersteuningsvraagstukken. De Wet langdurige zorg (Wlz) is genoemd omdat afstemming hiermee noodzakelijk is bij zeer kwetsbare inwoners, die mogelijk te zwaar zijn om onder gemeentelijk regime te worden ondersteund. Om een voor de inwoner goede overgang van gemeentelijk regime naar Wlz mogelijk te maken, is afstemming noodzakelijk.

Lid 3

Het derde lid geeft een volgorde aan in de urgentie van hulp en ondersteuning. Dat wil zeggen dat wanneer hulp en ondersteuning vanuit verschillende wettelijke kaders met elkaar conflicteren, of onduidelijk is wat eerst ingezet moet worden, de in dit lid genoemde volgorde bepaalt welke hulp en ondersteuning prevaleert. Hierbij staat veiligheid voorop. Ook zal een crisis eerst gestabiliseerd moeten worden, voordat andere vormen van hulp en ondersteuning enig effect kunnen hebben.

Hierom is stabilisatie van crisis belangrijker dan inzet van andere hulp en ondersteuning wanneer sprake is van samenloop. Als de situatie is gestabiliseerd is zelfredzaamheid het belangrijkste doel van hulp en ondersteuning, zoals het verkrijgen van eigen inkomen, het kunnen zorgen voor je eigen kinderen of het kunnen voeren van een eigen huishouden. Meedoen in de samenleving is ook een doel, dat veelal gelijktijdig met hulp en ondersteuning voor zelfredzaamheid wordt ingezet. Het is echter van onderschikt belang aan het verkrijgen van voldoende zelfredzaamheid. Dus mochten hier conflicten ontstaan, dan wijken hulp en ondersteuning voor meedoen in de samenleving ten gunste van eerder genoemde doelen.

Lid 4

Bij het bepalen welke hulp en ondersteuning wanneer nodig is, beziet het college in ieder geval de in het vierde lid genoemde zaken. Dat betekent dat gekeken wordt wat iemand zelf kan, of eventueel met behulp van zijn eigen netwerk kan oplossen. De volgorde van hulp en ondersteuning is ook van belang, omdat een voorziening randvoorwaardelijk kan zijn voor succes van een andere voorziening. Daar waar hulp en ondersteuning gelijktijdig ingezet kunnen worden, gebeurt dit, tenzij dit de effectiviteit van de totale inspanningen vermindert. Daar waar voorzieningen gelijktijdig ingezet moeten worden, bijvoorbeeld om voldoende zelfredzaamheid te houden, gebeurt dit uiteraard. Ook wordt gekeken naar welke hulp op lange termijn de minste kosten met zich meebrengt. Als lange termijn moet gezien worden een tijdspanne van in ieder geval enkele jaren. Onder kosten wordt verstaan die kosten die de lokale samenleving moet dragen. Het college is immers verantwoordelijk voor de lokale samenleving. Dit betekent dus niet dat ernstig beperkte personen onthouden moet worden een beroep te doen op de Wet langdurige zorg. Sterker, het regime van de Wlz moet worden toegepast wanneer dit kan, omdat hierdoor middelen voor de lokale samenleving beschikbaar komen. Inwoners met zware zorg, drukken immers sterk op het gemeentelijk budget in het sociaal domein en wanneer zij onder de Wlz kunnen vallen, kan dit budget anders worden ingezet ten gunste van inwoners van Vlissingen. Dat is geen afwenteling, aangezien de Wlz een eigen toegang kent met een strenge selectie die niet door het college kan worden beïnvloed. Alleen personen die ook echt aan de criteria van de Wlz voldoen, zullen worden toegelaten.

Lid 5

De onder lid 4 opgenomen motivering is ook reden voor het opnemen van het vijfde lid van deze verordening. Het is geen keuzevrijheid van inwoners in hoeverre zij gebruik maken van de Wlz. De Wlz is voorliggend, ook al is het een voorziening voor de meest hulpbehoevenden. Uiteraard is het ingaan van een traject voor aanvraag van Wlz een ingrijpende beslissing, die veelal afweging vergt. Vandaar dat het college de in het vijfde lid genoemde ondersteuning biedt. Tevens is een aanvraag een ingewikkeld traject en heeft het college belang bij een goed onderbouwde aanvraag. De ondersteuning is daarom ook niet vrijblijvend. Als de ondersteuning nodig geacht wordt, wordt deze ingezet. In de praktijk zijn inwoners vaak blij met de geboden ondersteuning in dit ingewikkelde traject.

Lid 6

De in het zesde lid genoemde bepaling is opgenomen om te voorkomen dat de inwoner zelf bepaalt of gebruik wordt gemaakt van de Wlz of van gemeentelijke hulp of ondersteuning. In dit lid staat de mogelijkheid van het college om, ongeacht dat er behoefte is aan ondersteuning, deze toch niet te bieden omdat op een andere wettelijk kader een beroep zou kunnen worden gedaan. Uiteraard kan niet lichtzinnig een beroep worden gedaan op dit lid en zal voorafgaand aan dit besluit een uitgebreid traject moeten zijn doorlopen. Ook zullen de gegronde redenen op basis waarvan wordt verondersteld dat recht is op Wlz goed moeten worden onderbouwd.

Artikel 3. Betrekken van ingezetenen bij beleid

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.10 van de Jeugdwet en artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015. Op grond van die bepalingen moet in de verordening worden geregeld hoe ingezetenen, waaronder in ieder geval jeugdigen en ouders, worden betrokken bij de vormgeving van het jeugdbeleid.

Lid 1

In het eerste lid is vastgelegd dat het college de Adviesraad Wmo en Jeugd raadpleegt wanneer het college voornemens is nieuw beleid op te stellen over jeugdhulp en/of maatschappelijke ondersteuning.. Via een Samenwerkingsovereenkomst is met de Adviesraad overeengekomen hoe de inspraak precies vormgegeven wordt.

Lid 2

Deze bepaling verwijst naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier waarborgt het college dat dezelfde inspraakprocedure geldt voor zowel het jeugd- en Wmo-beleid als het beleid op andere terreinen.

Lid 3 en 4

In het derde en vierde lid zijn mogelijkheden opgenomen over het meedenken van inwoners bij het beleid en de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo. Dit sluit aan bij de Participatie- en inspraakverordening Vlissingen.

Lid 5

Deze bepaling regelt dat het college nadere regels kan vaststellen over de exacte invulling van de medezeggenschap.

Artikel 4. Toezichthouders

Artikel 2.1.3 van de Wmo en artikel 2.9, onderdeel d, van de Jeugdwet verplichten de gemeente om bij verordening regels vast te stellen in verband met de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een jeugdhulp- of maatwerkvoorziening (in natura of een pgb) en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wetten. In dit artikel wordt hier uitvoering aan gegeven.

Lid 1

Het is van belang dat de cliënt, jeugdige en/of ouder(s) zich bewust zijn van de rechten, maar ook de plichten die verbonden zijn aan een jeugdhulp- of maatwerkvoorziening. Denk bijvoorbeeld aan de plicht om het college op de hoogte te houden van alle relevante feiten en omstandigheden (informatieplicht, zie artikel 39 en 72, eerste lid, van deze verordening). Of de regels rondom verantwoording van een pgb. Het college moet de jeugdige en/of ouder(s) hierover informeren en ook uitleggen welke mogelijke gevolgen het kan hebben als zij zich niet houden aan deze verplichtingen.

Lid 2

In deze bepaling is de grondslag gegeven om een toezichthouder aan te wijzen die zich bezig houdt met het toezicht op een rechtmatige uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo 2015. Anders dan in de Wmo 2015, is in de Jeugdwet niet bepaald dat het college een toezichthouder moet aanwijzen. Desalniettemin kan uit de wetsgeschiedenis worden afgeleid dat het mogelijk is een toezichthouder aan te wijzen. Zo wordt in de Memorie van Toelichting bijvoorbeeld de medewerkingsverplichting jegens de toezichthouder benoemd (zie TK 2013-2014, 33684, nr. 11). De opgenomen verwijzing naar de kwaliteitscriteria heeft betrekking op de kwaliteitscriteria die vanuit de wetten gekoppeld zijn aan

aanbieders, aan wat contractueel is afgesproken met aanbieders en wat hierover in de verordening is bepaald (artikel 33, 35, 58 en 60).

Het toezicht op de kwaliteit voor jeugdhulp wordt gedaan door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Veiligheid en Justitie (zie hoofdstuk 9 van de wet). Zij voeren het kwaliteitstoezicht uit binnen het samenwerkingsverband Toezicht Sociaal Domein (TSD). Voor zover de gemeente signalen ontvangt over de kwaliteit van de te leveren of geleverde zorg stuurt de gemeente deze door naar het TSD.

Het toezicht door de gemeentelijke toezichthouder voor Jeugd ziet onder andere op de rechtmatigheid van ingediende declaraties door jeugdhulpaanbieders.

Lid 3

De toezichthouder mag de gemeente gevraagd en ongevraagd advies geven over de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo 2015. Deze adviezen kunnen het college helpen bij de recht- en doelmatige uitvoering van de wetten.

Lid 4

Deze bepaling regelt dat het college nadere regels kan vaststellen over de (reikwijdte van) taken en bevoegdheden van de gemeentelijke toezichthouder Jeugd (zie bijvoorbeeld artikel 5:14 van de Awb). De toezichthouder is bij de uitoefening van zijn taak gebonden aan de regels zoals vastgelegd in de artikelen 5:11 tot en met 5:20 van de Awb.

Artikel 5. Meldcode

Met dit artikel maakt het college kenbaar dat zij bij uitvoering van deze verordening rekening houdt met de uit de Wet verplichte meldcode voortvloeiende verplichtingen.

Artikel 6. Machtiging

Een inwoner met een ondersteuningsvraag (jeugdige en/of ouder(s) of cliënt) dient in de eerste plaats zelf zijn ondersteuningsvraag in bij het college. Als de inwoner hiertoe niet in staat is dan kan hij zich laten machtigen conform artikel 2:1 Awb. Het college verlangt hiervoor een schriftelijke machtiging. Als volgens het college ernstige bezwaren bestaan tegen de gemachtigde persoon, dan kan het college besluiten deze gemachtigde te weigeren, tenzij sprake is van een advocaat (artikel 2:2 Awb).

2. Jeugdhulp

Artikel 7. Definities

Onderdeel a: algemene voorziening

Een algemene voorziening is een voorziening die vrij toegankelijk is voor degene die zich hiertoe wendt voor ondersteuning of hulp. Er vindt geen toegangsbeoordeling plaats. Dit betekent dat voorafgaand geen onderzoek wordt gedaan naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de jeugdige of ouder(s). Voor een algemene voorziening is in beginsel geen verleningsbeschikking nodig (zie ook artikel 11 lid 2 van deze verordening en de toelichting daarbij). De Jeugdwet spreekt in artikel 2.9 onderdeel a van 'overige voorziening'. In de memorie van toelichting op de Jeugdwet spreekt de wetgever alleen over een 'algemene' of 'vrij toegankelijke voorziening'. Ook de praktijk spreekt vaak over algemene of vrij toegankelijke voorzieningen. Omdat

'algemene voorziening' de meest gangbare term is en bovendien ook binnen de Wmo 2015 wordt gehanteerd, is deze term overgenomen in de verordening.

Onderdeel b: andere voorziening

Een andere voorziening is een voorziening die de jeugdige kan ontvangen op grond van een andere wet dan de Jeugdwet, bijvoorbeeld de Wmo 2015, de Zorgverzekeringswet (Zvw) of de Wet langdurige zorg (Wlz).

Onderdeel c: budgetbeheerder (pgb-vertegenwoordiger)

De budgetbeheerder voert de taken verbonden aan een pgb uit voor de budgethouder die op grond van de wet een pgb ontvangt om daarmee jeugdhulp in te kunnen kopen. Als de budgethouder namelijk niet zelf de taken verbonden aan een pgb kan uitvoeren, kan hij dit een budgetbeheerder laten doen. In artikel 8.1.1 van de wet staat wie als budgetbeheerder kunnen optreden, namelijk het sociale netwerk, de curator, de bewindvoerder, de mentor, een gemachtigde, de gecertificeerde instelling of een aanbieder van gesloten jeugdhulp.

Onderdeel d: budgethouder

De budgethouder is degene die op grond van de Jeugdwet een persoonsgebonden budget (pgb) ontvangt om daarmee jeugdhulp in te kunnen kopen. Aangezien zowel jeugdigen als ouders jeugdhulp kunnen krijgen, gaat het om de jeugdige of om de ouder(s).

Onderdeel e: budgetplan

Een plan waarmee de budgethouder toelicht hoe hij het pgb wil gaan besteden. Mede op basis van dit plan kan het college toetsen of aan de voorwaarden voor een pgb voldaan wordt. Zie ook de toelichting bij artikel 16 lid 2. Het college stelt een format beschikbaar voor het budgetplan.

Onderdeel f: cliëntondersteuning

In de Wmo is vastgelegd dat de gemeente verantwoordelijk is voor het aanbieden van cliëntondersteuning (artikel 2.2.4 Wmo 2015). Uit de definitie van cliëntondersteuning volgt dat de cliëntondersteuner ook een rol heeft bij de toegang tot jeugdhulp.

Onderdeel g: familiegroepsplan

Het familiegroepsplan zoals bedoeld in artikel 1.1 Jeugdwet.

Onderdeel h: gebruikelijke hulp

Gebruikelijke hulp in het kader van de Jeugdwet is de hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van ouders en/of andere verzorgers of opvoeders. Onder 'andere verzorgers of opvoeders' kunnen ook pleegouders vallen. Jeugdhulp kan slechts ingezet worden voor de hulp die de gebruikelijke hulp te boven gaat. Dat is bepaald in deze verordening. Voor de interpretatie van het begrip gebruikelijke hulp wordt een richtlijn opgesteld.

Onderdeel i: hulpvraag

Deze bepaling spreekt voor zich en behoeft geen toelichting.

Onderdeel j: individuele voorziening

Een individuele voorziening is een op de jeugdige of zijn ouders toegesneden vorm van jeugdhulp. Deze voorziening is niet vrij toegankelijk, er is een individuele beoordeling en ook een verleningsbeschikking nodig. Het gaat hierbij om het aanbod van jeugdhulp dat door het college is gecontracteerd.

Onderdeel k: ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan is het resultaat van het onderzoek dat de gemeente uitvoert naar de

hulpvraag van jeugdigen en/of ouders. Het plan beschrijft de bijdragen die zowel het college, de hulpvrager als het sociale netwerk gaan leveren om gezamenlijk een oplossing te bieden voor de hulpvraag. Het ondersteuningsplan beschrijft dus niet noodzakelijk welke individuele voorziening wordt ingezet. Indien een individuele voorziening niet noodzakelijk is volgens het college, dan beschrijft het ondersteuningsplan hoe de ondervonden belemmeringen opgelost kunnen worden door inzet van eigen kracht van de jeugdige en ouders.

Onderdeel l: persoonsgebonden budget (pgb)

Een jeugdige of ouder kan een individuele voorziening ontvangen in de vorm van een persoonsgebonden budget. Met dit budget kan de jeugdige of ouder zelf de benodigde hulp inkopen.

Onderdeel m: sociaal netwerk

De Jeugdwet kent geen definitie van 'sociaal netwerk'. In deze verordening wordt aangesloten bij de wettelijke definitie die de Wmo hanteert. Voor de uitleg van het begrip is verder ook artikel 34 lid 4 van de verordening relevant.

Onderdeel n: sociale basis

Zie in de inleiding bij het uitgangspunt van deze verordening.

Onderdeel o: Veilig thuis

Deze bepaling spreekt voor zich en behoeft geen toelichting.

Onderdeel p: wet

Deze bepaling spreekt voor zich en behoeft geen toelichting.

onderdeel q: zorg in natura

Als het college aan de jeugdige en/of ouder(s) een individuele voorziening toekent, gaat het meestal om zorg in natura. De toegekende jeugdhulp wordt dan verleend door een aanbieder waarmee de gemeente een contract heeft.

Artikel 8. Vormen van jeugdhulp

Algemene voorzieningen zijn vrij toegankelijk. Er vindt geen voorafgaand onderzoek plaats naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de jeugdige en/of ouder(s). Het college geeft hiervoor geen beschikking af.

Het is wel mogelijk dat iemand een aanvraag indient voor een individuele voorziening en het college vervolgens na het onderzoek tot de conclusie komt dat een algemene voorziening beschikbaar en passend is. Het college verwijst dan naar de algemene voorziening en wijst de aanvraag voor een individuele voorziening dan af. Zie hiervoor ook artikel 12, eerste lid onder g, van deze verordening. Soms is een algemene voorziening niet passend of niet voldoende compenserend. Dan kan de jeugdige en/of ouder(s) misschien gebruik maken van een individuele voorziening. Hiervoor is voorafgaand diepgaand onderzoek naar de hulpvraag en de behoefte en persoonskenmerken van de jeugdige nodig. In lid 2 staan de beschikbare individuele voorzieningen. Dit artikel is gebaseerd op het gecontracteerde aanbod van de dertien Zeeuwse gemeenten vanaf 1 januari 2026.

Lid 3

Dit artikel geeft een nadere uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9 onderdeel a van de Jeugdwet, waarin is bepaald dat het college regels stelt over de te verlenen individuele en algemene jeugdhulpvoorzieningen. Uit de memorie van toelichting op de Jeugdwet (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3) komt naar voren dat de burger recht heeft op een duidelijk beeld van het aanbod van voorzieningen binnen de gemeente.

Lid 4

Op grond van artikel 2.6, eerste lid onder a, van de wet is het aan het college om zorg te dragen voor een kwalitatief en kwantitatief aanbod. In het derde lid is bepaald dat het college in het kader van zijn inkoop- of subsidierelatie met de jeugdhulpaanbieders afspraken moet maken. Deze afspraken dragen bij aan duidelijkheid over het beschikbare voorzieningenpakket.

[Artikel 9. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts](#)

[Artikel 10. Toegang jeugdhulp via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het Openbaar Ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting](#)

[Artikel 11. Toegang jeugdhulp via het college](#)

De toeleiding naar jeugdhulp kan op verschillende manieren plaatsvinden, te weten:

- na verwijzing door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts;
- via de gecertificeerde instellingen, de rechter, het Openbaar Ministerie of de justitiële jeugdinrichting;
- via de gemeente; en,
- via Veilig Thuis (geen rechtstreekse toegang tot jeugdhulp).

Toegang via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts (artikel 9)

De wet regelt dat jeugdhulp toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts (artikel 2.6 lid 1 onderdeel g van de Jeugdwet). Dit geldt zowel voor de algemene (vrij toegankelijke) voorzieningen als de individuele (niet vrij toegankelijke) voorzieningen. In de praktijk bepalen de huisarts, medisch specialist en jeugdarts vaak niet zelf welke specifieke vorm van hulp nodig is. Zij verwijzen naar een van de jeugdhulpaanbieders waarmee de gemeente een contract heeft. De jeugdhulpaanbieder beoordeelt vervolgens op basis van zijn professionele autonomie welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoe lang (de duur). Daarbij moet de jeugdhulpaanbieder zich houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de inkoop- of subsidierelatie, en met de regels die daarover zijn vastgelegd in deze verordening en in het Zeeuws medisch verwijfsprotocol.

Het college legt de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, in alle gevallen vast in een beschikking aan de jeugdige of zijn ouders. Op die manier wordt de jeugdige en zijn ouders de benodigde rechtsbescherming geboden.

Toegang via de gecertificeerde instelling, de strafrechter, het Openbaar Ministerie en de directeur of selectiefunctionaris van de justitiële inrichting (artikel 10)

Lid 1

In het kader van de uitvoering van een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering kan de gecertificeerde instelling zelfstandig bepalen dat jeugdhulp nodig is (artikel 3.5 lid 1 van de Jeugdwet). Bij jeugdreclassering heeft niet alleen de gecertificeerde instelling deze bevoegdheid, maar kunnen ook andere instanties besluiten dat jeugdhulp nodig is. Deze andere instanties zijn de rechter, de officier van justitie, de directeur van de justitiële jeugdinrichting (JJI), en de selectiefunctionaris van de JJI. De gemeente is er verantwoordelijk voor dat de jeugdhulp wordt ingezet die deze instanties nodig achten ter uitvoering van een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering. Hier geldt dus een leveringsplicht van de gemeente (zie artikel 2.4 lid 2 onderdeel b van de Jeugdwet).

Lid 2

Er geldt als uitgangspunt dat jeugdhulp wordt ingezet die de gemeente heeft ingekocht.

Lid 3

Wanneer toegang tot jeugdhulp bestaat via het in lid 1 bedoelde kader, heeft het college geen bevoegdheid om een beschikking af te geven. Vandaar dat hier voor de duidelijkheid is opgenomen dat het college in bovengenoemde situaties geen beschikking afgeeft.

Toegang jeugdhulp via de gemeente (artikel 11)

Lid 1, 2 en 3

Het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Een hulpvraag van een jeugdige en/of ouders kan binnenkomen bij het toegangsteam van de gemeente. Het toegangsteam onderzoekt of en zo ja, welke jeugdhulp nodig is. Is een individuele voorziening nodig, dan geeft het college daartoe een besluit (beschikking) af.

De jeugdige en/of ouder(s) kunnen een aanvraag (laten) indienen voor een individuele jeugdhulpvoorziening. Met ouder wordt hier bedoeld de ouder met gezag of een ouder zonder gezag, die de jeugdige verzorgt en opvoedt. Alleen dan is de ouder belanghebbende bij het jeugdhulpbesluit. Een jeugdige is belanghebbende bij een jeugdhulpbesluit als die in staat is tot een redelijke waardering van diens belangen. In de praktijk wordt ervan uitgegaan dat kinderen van 12 jaar of ouder daartoe in staat zijn. Het college beoordeelt per individueel geval of de betreffende jeugdige in staat is om een eigen mening te vormen. Dat kan ook het geval zijn bij jeugdigen die jonger zijn dan 12 jaar.

Een belanghebbende is op grond van artikel 1:2, eerste lid, van de Awb degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. Naast de ouder(s) en de jeugdige kan dit ook een ander zijn die de jeugdige verzorgt en opvoedt. Zoals een pleegouder, een familielid waar de jeugdige woont of een partner van de ouder waar de jeugdige woont. In dat geval is hun belang rechtstreeks bij het besluit betrokken, omdat het jeugdhulpbesluit de opvoeding(ssituatie) raakt.

In de Awb staan regels over de aanvraag(procedure). Deze verordening wijkt daarvan niet af. Dat betekent in ieder geval dat, op grond van artikel 4:1 van de Awb, een aanvraag voor een individuele voorziening schriftelijk moet worden ingediend bij het college.

Lid 4

Het familiegroepsplan is een hulpverleningsplan of plan van aanpak dat de ouder(s) opstellen samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren.

De jeugdhulpaanbieder moet de jeugdige en/of ouder(s) bij het leveren van hulp als eerste de mogelijkheid bieden een familiegroepsplan op te stellen. Dat geldt ook voor de gecertificeerde instelling als sprake is van een ondertoezichtstelling. Aanbieders en instellingen kunnen het familiegroepsplan gebruiken bij het bieden van hulp.

De bedoeling van het familiegroepsplan is dat de ouder(s), familieleden en anderszins direct betrokkenen de mogelijkheid krijgen mee te denken en te helpen aan een oplossing voor gedwongen of vrijwillige jeugdhulp. Het familiegroepsplan is erop gericht om de ouder(s) en hun netwerk (met eventuele ondersteuning) in eigen kring de problemen op te kunnen laten lossen, in een prille fase waarin opgroei- en opvoedingsproblemen zijn gesignaleerd.

Lid 5

Een individuele voorziening wordt altijd toegekend (of afgewezen) op basis van een beschikking. Deze verleningsbeschikking zal gebaseerd zijn op het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige of zijn ouders en de ingediende aanvraag.

Lid 6

Deze bepaling regelt de toeleiding naar jeugdhulp in crisissituaties. Het gaat hier om spoedgevallen, waar onmiddellijke start van de hulp nodig is en het besluit niet kan worden afgewacht. In die gevallen kan het besluit tot inzet van een individuele voorziening genomen worden na de daadwerkelijke start van de hulp. Het besluit tot inzetten van de hulp moet door de aanbieder de eerstvolgende werkdag bij de gemeentelijke toegang gemeld worden zodat het college de noodzaak kan onderzoeken.

Lid 7

Deze bepaling regelt dat het college nadere regels kan vaststellen over de aanvraagprocedure.

Toegang via Veilig Thuis

Veilig Thuis geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van een melding onderzoekt Veilig Thuis als dat nodig is of er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling. Als uit dit onderzoek blijkt dat jeugdhulp nodig is, motiveert Veilig Thuis de ouder(s) tot het accepteren van jeugdhulp en legt contacten met de toegang van de gemeente.

Artikel 12. Onderzoek en opstellen ondersteuningsplan

Om de juiste hulp te kunnen inzetten en een zorgvuldig besluit te kunnen nemen, is het van belang dat alle feiten en omstandigheden van de hulpvraag worden onderzocht. In dit artikel wordt benadrukt dat een gesprek deel uitmaakt van het onderzoek en dat de omgeving van de jeugdige daar zo veel mogelijk bij betrokken wordt. Uitgangspunt is dat persoonlijk contact tussen de gemeente en de jeugdige en/of zijn ouders plaatsvindt.

Lid 1

De onderdelen a tot en met l zijn de onderwerpen waar het college in ieder geval onderzoek naar moet doen. Indien de jeugdige en/of ouder(s) al bij de gemeente bekend zijn, zullen een aantal zaken niet meer uitgediept hoeven te worden en kan alleen worden gevraagd of er nog nieuwe ontwikkelingen zijn. Komen een jeugdige en/of ouder(s) voor het eerst bij de gemeente, dan zal het gesprek dienen om een totaalbeeld van de jeugdige en/of ouder(s) en hun situatie te krijgen.

De wet schept een jeugdhulpplicht voor gemeenten, maar die geldt alleen als de jeugdige en/of ouder(s) er zelf niet uitkomen. De jeugdhulp is bedoeld om de eigen kracht van de jeugdige en/of ouder(s) te versterken en om het gezin en andere mensen die dichtbij de jeugdige staan te leren om de jeugdige (nog) beter te helpen en te verzorgen, zodat de jeugdige gezond en veilig kan opgroeien en zo goed mogelijk mee kan doen in de maatschappij (CRvB 1 mei 2017, ECLI:NL:2017:1477, rov. 4.3.1.). Een zorgvuldig onderzoek vereist het achtereenvolgens doorlopen van de volgende stappen:

Stap 1: inventariseer de vraag.

Wat is de jeugdhulpvraag van de jeugdige en/of ouder(s)? In dit verband moet opgemerkt worden dat uit artikel 1.1 van de wet voortvloeit dat jeugdhulp niet alleen hulp aan de jeugdige is, maar ook dat de ouder(s) zelf in aanmerking kunnen komen voor jeugdhulp. Hierbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar hoe de situatie is ontstaan waarom de jeugdige en/of ouder(s) nu een beroep doen op de gemeente.

Stap 2: breng de onderliggende problematiek minutieus in kaart leg dat vast.

Welke opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen zijn er? Bij deze stap in het onderzoek wordt nadrukkelijk ook beoogd om de oorzaken van de waargenomen problematiek in de context van de systeem- en gezinsdynamiek in kaart te brengen.

Stap 3: stel de aard en de omvang van de noodzakelijke hulp vast.

De vraag of hulp noodzakelijk is en zo ja, welke hulp en met welke omvang, wordt aan de hand van de bevindingen uit de eerste twee stappen beantwoord. Hierbij wordt rekening gehouden met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de jeugdige en met de godsdienstige gezindheid, levensovertuiging en culturele achtergrond van de jeugdige en/of ouder(s). Het doel van de noodzakelijke hulp moet zijn dat de jeugdige gezond en veilig kan opgroeien, kan groeien naar zelfstandigheid, voldoende zelfredzaam kan zijn en maatschappelijk kan participeren.

Stap 4: kijk welk deel van de noodzakelijke hulp onder de eigen kracht valt.

Onderzoek de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) en van het sociale netwerk en de vraag of de op basis van de eerste drie stappen bepaalde noodzakelijke hulp hiermee (deels) kan worden opgelost. Anders gezegd: het bepalen van de mate waarin de eigen kracht toereikend is. De stappen 1 tot en met 3 bouwen als het ware de jeugdhulpplicht eerst op tot een bepaald maximum. Stap 4 verkleint deze vervolgens weer, eventueel zelfs tot nul.

Stap 5: stel vast welke voorziening nodig is voor de hulp waarin de ouder(s) of het sociale netwerk niet kunnen voorzien.

Het verschil tussen de noodzakelijke hulp en de eigen kracht bepaalt uiteindelijk jeugdhulpplicht die op het college rust.

Het college wijst de jeugdige en/of ouder(s) op de mogelijkheid een pgb aan te vragen (lid 1 sub j). Het college moet hen dan volledig, objectief en in begrijpelijke woorden inlichten over de gevolgen van de keuze voor een pgb in plaats van zorg in natura (artikel 8.1.6 van de wet). De jeugdige en/of ouder(s) moet bij het maken van de keuze voor een pgb de relevante informatie van het college hebben gekregen. Alleen dan kan hij een verantwoorde keuze maken en instemmen met de verplichtingen bij een pgb. De jeugdige en/of ouder(s) moeten volledig en correct geïnformeerd zijn over alle gevolgen en risico's van een pgb. Het college kan zelf bepalen hoe het invulling wil geven aan deze informatieplicht (zie TK 2012-2013, 33 684, nr. 3, p.233).

Lid 2 en 3

Uit het gesprek tussen de jeugdige en/of zijn ouder(s) en de hulpverlener kan naar voren komen dat er al professionals (vanuit andere domeinen) betrokken zijn. In dat geval kan de toegangsmedewerker ervoor kiezen informatie op te vragen namens en met instemming van de jeugdige en/of ouder(s). Ook kan ervoor gekozen worden dat gezamenlijk het gesprek aangegaan wordt met deze andere professionals of kan de jeugdige en/of ouder(s) zelf voor de nodige informatie uit deze domeinen zorgen.

Lid 4

Om het onderzoek goed uit te voeren heeft het college de nodige deskundigheid in huis. Soms kan het echter ook nodig zijn om een extern advies op te vragen. Afdeling 3:3 van de Algemene wet bestuursrecht geeft regels over (externe) advisering. Afhankelijk van de situatie en welke deskundigheid vereist is, beslist het college welke adviesinstantie eventueel ingeschakeld wordt.

Lid 5

Het college is op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de wet verantwoordelijk voor het waarborgen van een deskundige toeleiding naar, advisering over, bepaling van en inzet van de aangewezen jeugdhulpvoorziening. Het zesde lid waarborgt de zorgvuldige voorbereiding van besluiten over de toekenning of afwijzing van jeugdhulp, door te bepalen dat (medewerkers van) de organisatie die de jeugdhulp uitvoert, niet ook adviseert en/of besluit over het al dan niet toekennen van jeugdhulp (vergelijk CRvB 29 mei 2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1096, rov. 4.11).

Lid 6

Het is mogelijk dat de jeugdige en/of ouder(s) na het indienen van de aanvraag tot de conclusie komen dat een (verder) onderzoek niet nodig is. Bijvoorbeeld omdat de jeugdige en/of ouder(s) zelf een oplossing hebben gevonden, of geholpen zijn met een algemene voorziening. Zij kunnen in dat geval hun aanvraag intrekken, waardoor het college geen besluit meer hoeft te nemen. Om misverstanden te voorkomen wordt dit schriftelijk bevestigd door het college.

Lid 7

Mocht in het gesprek tussen de gemeente en de jeugdige en/of ouder(s) blijken dat het beter is om de aanvraag aan te passen, dan kan dit gedurende het onderzoek gebeuren. Een aanvraag hoeft dus niet afgewezen te worden als tijdens het onderzoek blijkt dat de oorspronkelijke aanvraag en oplossingsrichting bij nader inzien niet (volledig) passend zijn.

Lid 8

Een gesprek hoeft niet plaats te vinden als zowel het college als de jeugdige en/of ouder(s) dit niet nodig achten.

Lid 9

De uitkomst van het onderzoek naar de hulpvraag wordt vastgelegd in een ondersteuningsplan. Uit het plan moet blijken welke doelen er zijn opgesteld, hoe die gerealiseerd gaan worden en welke bijdragen daarin van alle partijen verwacht worden. De in lid 1 van deze bepaling genoemde onderzoeksvragen moeten ook terugkomen in het ondersteuningsplan.

Lid 10

Het is van belang dat de gemeente tussentijds kan heronderzoeken of de beoogde resultaten van de ondersteuning behaald worden. Met dit artikel wordt duidelijk gemaakt dat via het ondersteuningsplan afspraken gemaakt kunnen worden over de momenten waarop de resultaten geëvalueerd kunnen worden. Uiteraard gebeurt dit altijd in overleg en met instemming van de jeugdige en zijn ouders.

Lid 11

Deze bepaling geeft het college de ruimte nadere regels vast te stellen over de inhoud van het onderzoek en de daarbij te volgen werkwijze.

Artikel 13. Identificatie

Het college stelt de identiteit vast van de jeugdige en/of ouder(s). Dit is noodzakelijk ten behoeve van het vaststellen van de rechtmatigheid: komt de eventuele inzet van jeugdhulp bij de juiste persoon terecht? Deze bepaling voorziet hierin. Het college kan beleidsregels vaststellen over hoe het de identiteit kan vaststellen en/of dit opnemen in de werkinstructie voor de toegang.

Artikel 14. Criteria voor individuele voorziening

In artikel 2.9 onderdeel a van de Jeugdwet is bepaald dat de gemeenteraad bij verordening moet aangeven wat de voorwaarden voor toekenning van een individuele voorziening zijn. In dit artikel is ter uitwerking van deze verplichting een kader gegeven.

Lid 1

Het college stelt vast of sprake is van opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen (artikel 2.3 van de wet). Als daar sprake van is, moet het college concreet maken om welke problemen en/of stoornissen het gaat. Daarna onderzoekt het college welke hulp de jeugdige gelet op deze problematiek nodig heeft om gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid en/of voldoende redzaam te zijn en maatschappelijk te participeren (artikel 2.3 van de wet). Vervolgens onderzoekt het college wat de jeugdige en/of ouder(s) zelf kunnen doen. Dit noemen we ook wel eigen kracht (zie meer hierover onder artikel 15). Tot slot kijkt het college of er een algemene voorziening, een andere voorziening en/of mogelijkheden vanuit de sociale basis een oplossing biedt voor de hulpvraag. Een algemene voorziening gaat voor op een individuele voorziening. Dus als er een algemene voorziening passend is voor de hulpvraag van de jeugdige hoeft het college geen individuele voorziening te verstrekken. Hetzelfde geldt als de jeugdige en/of ouder(s) gebruik kunnen maken van een andere voorziening op grond van een andere wet dan de Jeugdwet (artikel 1.2 van de wet).

Lid 2 en 3

Voorwaarde van de inzet van een algemene of andere voorziening is dat deze voorziening daadwerkelijk beschikbaar is en passend en toereikend is voor de hulpvraag. Een andere of overige voorziening waarvoor bijvoorbeeld een wachtlijst geldt terwijl de hulp aan de jeugdige niet kan wachten, is geen voorziening die aan deze criteria voldoet. Omgekeerd, als de jeugdige wel even kan wachten voordat hij daadwerkelijk van de voorziening gebruik kan maken, dan voldoet de voorziening wel aan deze criteria.

Als een individuele voorziening nodig is, dan kiest het college de goedkoopst adequate voorziening. Dit betekent dat niet aan alle wensen tegemoet gekomen hoeft te worden. Het is wel van belang dat de jeugdige tijdig gebruik kan maken van de voorziening. Dit betreft een individuele beoordeling van de situatie van de jeugdige en het gezin.

Lid 4 en 5

Het vierde en vijfde lid sluiten aan bij de rechtspraak waarin is geoordeeld dat een individuele voorziening waarvan de effectiviteit niet wetenschappelijk is bewezen, door het college geweigerd kan worden als deze geen toegevoegde waarde heeft ten opzichte van beschikbare voorzieningen (bijv. CRvB 12 september 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:2785 en CRvB 26 januari 2022, ECLI:NL:CRVB:2022:254). Het college zal bij de weigering van een individuele voorziening waarvan de effectiviteit niet wetenschappelijk is bewezen, moeten motiveren waarom in die specifieke situatie een andere oplossing passender of eveneens passend is. Bij toepassing van deze bepaling kan het college gebruik maken van de Databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut (<https://www.nji.nl/interventies>), de zorgstandaarden van de GGZ Standaarden (<https://www.ggzstandaarden.nl/>) en de databank voor interventies gericht op jeugdigen met een beperking (databank interventies gehandicaptenzorg).

Lid 6 en 7

Een opgave in de Hervormingsagenda Jeugd is dat jeugdhulp beschikbaar moet blijven voor jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Er is geconstateerd dat deze groep nu

onvoldoende passende jeugdhulp ontvangt. De Hervormingsagenda Jeugd presenteert als onderdeel van de oplossing dat het voor de jeugdige en/of ouder(s) helder moet zijn waarvoor ze in het kader van jeugdhulp bij de overheid terecht kunnen en waarvoor niet. Niet elke hulpvraag behoeft een zorgantwoord. Het moet duidelijker worden wat jeugdhulp precies inhoudt en wat binnen de huidige wettelijke kaders onder jeugdhulp moet vallen en wat niet.

In deze bepaling wordt als uitgangspunt genomen dat de gemeente op basis van de wet alleen aan zet is als er sprake is van een hulpvraag als bedoeld in de wet. Als er problemen zijn binnen een gezin die met name bij de ouder(s) liggen, zonder dat er een hulpvraag is vanuit de jeugdige, is er geen verplichting om jeugdhulp te verstrekken. Hierbij kan worden gedacht aan de situatie waarin ouders zich in een vechtscheiding bevinden en niet bereid zijn het gedrag aan te passen ten behoeve van de jeugdige, of geldproblemen binnen het gezin die direct effect hebben op de jeugdige en waar de ouder(s) via een andere weg dan de jeugdhulp deze geldproblemen kunnen verminderen. In die situatie is jeugdhulp mogelijk minder doelmatig dan een alternatieve optie zoals lotgenotencontact (bij een vechtscheiding) of schuldhelpverlening bij geldproblemen. In het zevende lid wordt dit uitgangspunt genuanceerd in die zin dat indien er sprake is van meervoudige problematiek in de context van het kind en gezin, en binnen die problematiek speelt ook een hulpvraag, de gemeente op grond van de wet dan wel verplicht is jeugdhulp te verstrekken. Deze bepalingen dwingen het college om bij problemen in de context van het gezin niet als automatisme jeugdhulp te verstrekken, maar om zich goed af te vragen of er daadwerkelijk sprake is van een hulpvraag en er sprake is van een jeugdhulpplicht.

Lid 8

De gemeente kan beleid vaststellen over hoe om te gaan met verzoeken om jeugdhulp die de jeugdige en/of ouder(s) al hebben ingezet en daarna pas een aanvraag indienen. Dan ligt er een duidelijke toetsingsmaatstaf voor zowel de uitvoering, als uiteindelijk de rechter.

In deze bepaling zijn regels opgenomen voor de situatie dat de jeugdige en/of zijn ouder(s) reeds zelf jeugdhulp ingeschakeld hebben en daarna pas een aanvraag indienen bij het college voor de betreffende hulp. Het artikel benadrukt dat het college niet gehouden is om met terugwerkende kracht een individuele voorziening toe te kennen voor hulp die al is ingezet voordat er een aanvraag is ingediend.

Hulp die is ingezet na het indienen van een aanvraag, maar voor het nemen van het besluit, kan onder de voorwaarden genoemd in het artikel wel toegekend worden. Voorwaarde voor het alsnog verstrekken van een voorziening is dat de jeugdige/ouder op het moment dat ze zich melden, nog steeds tot de doelgroep van de Jeugdwet behoren. Er moet met andere woorden nog steeds sprake zijn van opgroei- of opvoedingsproblemen, psychische problemen of stoornissen. Is dat niet het geval, dan heeft het college namelijk ook geen jeugdhulpplicht. Verder moet het college nog in staat zijn de noodzaak en passendheid van de ingeschakelde hulp te beoordelen. Indien het college na onderzoek concludeert dat andere hulp hier meer op zijn plek was geweest, hoeft het geen voorziening te verstrekken. Evenmin hoeft het college nog iets te verstrekken als het niet meer mogelijk is deze beoordeling te maken. Het komt dan voor risico van de jeugdige/ouders zelf dat ze zich niet eerder bij het college hebben gemeld.

Lid 9

Deze bepaling geeft het college de mogelijkheid om de voorwaarden voor toekenning van een individuele voorziening verder uit te werken in nadere regels. Specifieke voorwaarden en

weigeringsgronden van individuele voorzieningen zullen in de nadere regels verder worden uitgewerkt.

Artikel 15. Beoordeling (boven)gebruikelijke hulp en eigen kracht

In de wetgeving is niet bepaald wat precies onder eigen kracht moet worden verstaan. Het begrip komt op verschillende plekken terug in de parlementaire geschiedenis. Daaruit blijkt dat de kern is dat de ouder(s) op de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor het gezond en veilig opgroeien van hun kinderen. Hebben zij zelf mogelijkheden om de problemen het hoofd te bieden, dan is een voorziening niet nodig (zie bv. TK 2012-2013, 33684, nr. 3, p. 135 e.v.). Het is aan gemeenten overgelaten om dit begrip verder in te vullen. Conform rechtspraak van de CRvB (CRvB 29-5-2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1095, CRvB 29-5-2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1096 en CRvB 29-5-2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1097) moet dit in de verordening. De gemeenteraad moet in de verordening uitleggen wat eigen kracht is, welke voorwaarden daarbij gelden en wat de afwegingsfactoren zijn om dit vast te stellen.

Artikel 15 geeft uitleg over wanneer sprake is van eigen kracht en biedt een duidelijk (afwegings)kader voor het college.

Artikel 16. Vervoer

In artikel 2.3, tweede lid, van de wet is bepaald dat voorzieningen op het gebied van jeugdhulp ook het vervoer van een jeugdige naar en van de locatie waar de jeugdhulp geboden wordt, omvatten. In deze bepaling worden de uitgangspunten voor verstrekking van vervoer geregeld.

Als uitgangspunt geldt dat de ouders in beginsel zelf verantwoordelijk zijn voor het vervoer (eerste lid). Dat vervoer moet dan wel noodzakelijk zijn in verband met een medische noodzaak of met beperkingen in de zelfredzaamheid van de jeugdige. Dit betekent dat het vervoer noodzakelijk moet zijn om de locatie van de jeugdhulp te kunnen bereiken. Of daarvan sprake is staat ter beoordeling van het college (derde lid). Om te benadrukken dat het college daarbij de eigen verantwoordelijkheid van ouders als uitgangspunt neemt, wordt in het vierde en vijfde lid expliciet gemaakt dat het college in elke individuele situatie een afweging moet maken of er specifieke omstandigheden zijn waardoor er (ondanks de eigen verantwoordelijkheid van de ouders) een vervoersvoorziening moet worden verstrekt. Wanneer de ouders in staat zijn de jeugdige zelf te vervoeren, is er sprake van 'eigen kracht' die aan de toekenning van een vervoersvoorziening in de weg staat (CRvB, 5 april 2023, ECLI:NL:CRVB:2023:655). Daarnaast geldt het uitgangspunt dat de met het oog op de vervoerskosten goedkoopste adequate voorziening kan worden getroffen.

Artikel 17. Dyslexie

Uit de parlementaire geschiedenis en rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep volgt dat de behandeling van ernstige dyslexie (ED) onder de wet valt, met dien verstande dat de wetgever bij de overheveling van de dyslexiezorg van de Zorgverzekeringswet naar de wet niet een ruimer of ander bereik van dyslexiezorg heeft beoogd. Hieruit volgt dat het college op grond van artikel 2.3 van de wet enkel verplicht is dyslexiezorg te verlenen als sprake is van de diagnose ED (*Kamerstukken II* 2012/13, 33 684, nr. 3, p. 50, 104 en 118; CRvB 24 oktober 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:3454; CRvB 22 juni 2022, ECLI:NL:CRVB:2022:1345; en CRvB 17 juli 2024, ECLI:NL:CRVB:2024:1430). Toegang tot dyslexiezorg is alleen aangewezen nadat in overleg tussen de school, jeugdhulpaanbieder en gemeente is vastgesteld dat dit noodzakelijk is. Daarbij worden het geldende Protocol Dyslexie Diagnostiek en Behandeling van het Nederlands Kwaliteitsinstituut Dyslexie (<https://www.nkd.nl/professionals/protocol-dyslexie-diagnose-en-behandeling>) en factsheet dyslexie Zeeland gehanteerd.

Het college is alleen verantwoordelijk voor dyslexiezorg die nodig is voor kinderen met ED vanaf 7 jaar die basisonderwijs volgen (CRvB 24-10-2018, ECLI:NL:CRVB:2018:3454). Voor de overige dyslexiezorg is het onderwijs verantwoordelijk.

Artikel 18. Vaktherapie

De wet sluit niet uit dat vaktherapie, als die passend is, ingezet wordt als jeugdhulp. De wet schrijft namelijk niet voor welke vormen van hulp onder jeugdhulp vallen. De wettelijke opdracht is resultaatgericht geformuleerd. De in te zetten voorziening moet de jeugdige in staat stellen gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid, voldoende redzaam te zijn en maatschappelijk te participeren. Voor de vraag wie welke jeugdhulp nodig heeft, moet de gemeente zich baseren op het oordeel van een ter zake deskundige en de professionele standaarden te respecteren.

Lid 1

Er is een aantal vaktherapieën waarvan het effect (nog) niet wetenschappelijk is aangetoond. Deze therapieën worden meestal ook niet door de zorgverzekeraar vergoed. In die situaties geldt het uitgangspunt dat de voorziening in beginsel ook niet door het college vanuit de Jeugdwet wordt verstrekt, tenzij er geen passend alternatief beschikbaar is. Het eerste lid geeft een opsomming van de beschikbare vaktherapeutische disciplines.

Lid 2, 3, 4 en 5

Met het oog op de kwaliteitsborging en artikel 5.1.1, tweede lid, van het Besluit Jeugdwet zijn aan de inzet van vaktherapie een aantal voorwaarden gesteld. Zo moet de vaktherapie worden uitgevoerd door een professional die beschikt over een adequate opleiding. Het gaat om een door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie erkende opleiding op hbo-/masterniveau voor vaktherapie. Ook beoordeelt het college of de inzet van vaktherapie als losse interventie een noodzakelijke bijdrage levert aan de geboden jeugdhulp en wint zij daartoe advies in bij de behandelaar of medewerker van de toegang met het oog op de totale behandeling die wordt geboden. Aanvullend is als voorwaarde gesteld dat vaktherapie alleen wordt ingezet onder verantwoordelijkheid van een regiebehandelaar.

Lid 6

Soms is het mogelijk om enkele sessies vergoed te krijgen vanuit een aanvullende verzekering. In dat geval wordt dit als eigen mogelijkheden beschouwd als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet die de ouders eerst moeten aanspreken voordat het college aan zet is (zie ook artikel 15, elfde lid). Het maximale aantal behandelingen dat aan vaktherapie door het college wordt vergoed, wordt in dat geval verminderd met het aantal sessies dat door de zorgverzekeraar wordt vergoed.

Artikel 19. Kinderopvang en buitenschoolse opvang

In dit artikel wordt geëxpliciteerd dat reguliere kinderopvang en buitenschoolse opvang geen jeugdhulp is waarvoor het college verantwoordelijk is.

Kinderopvang en buitenschoolse opvang is de verantwoordelijkheid van de ouder(s), werkgever en overheid. Het leren omgaan van medewerkers van de kinderopvang met kinderen met een beperking is de verantwoordelijkheid van de ouder(s) en kinderopvang/buitenschoolse opvang. Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, kunnen ook terecht op een kinderdagverblijf. Dit is geregeld in de Wet op de kinderopvang.

Alleen als er ten gevolge van een hulpvraag aanvullende begeleiding vereist is die niet door medewerkers kan worden geboden en niet van de ouder(s) kan worden verwacht, kan jeugdhulp worden ingezet. Dit kan alleen in de situaties waarbij opvang niet het doel is, maar er sprake is van ontwikkelingsdoelstellingen. Daarbij kan gedacht worden aan (ernstige) gedragsproblematiek.

Deze bepaling laat onverlet dat het college daarnaast verschillende vormen van dagbesteding beschikbaar kan hebben gesteld, waaronder het medisch dagverblijf, een kinderdagcentrum of BSO+.

Artikel 20. Afstemming met andere voorzieningen

Lid 1 en 2

Op grond van artikel 1.2, eerste lid onder a, van de wet is het college niet gehouden een voorziening te treffen op grond van de wet als er met betrekking tot de problematiek een recht bestaat op zorg als bedoeld bij of krachtens de Wlz, de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen of een zorgverzekering als bedoeld in de Zorgverzekeringswet. Evenmin is het college gehouden een voorziening op grond van de wet te treffen als naar het oordeel van het college met betrekking tot de problematiek een aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling, met uitzondering van een maatwerkvoorziening inhoudende begeleiding als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wmo 2015. Kan de jeugdige aanspraak maken op zorgverlening op grond van een van deze wetten, dan is de wet niet van toepassing.

Wel geldt volgens dit artikel dat als (i) meerdere oorzaken ten grondslag liggen aan de problemen en stoornissen en (ii) de jeugdige daardoor aanspraak kan maken op zorgverlening uit de Wlz of zorg als bedoeld in de Zvw, maar ook jeugdhulp vanuit de wet, het college gehouden is een voorziening te treffen op basis van de Jeugdwet. Uit de parlementaire geschiedenis bij de wet volgt in dat kader: “Om te voorkomen dat de jeugdige in dit geval niet weet waar hij kan aankloppen voor de nodige hulp is bepaald dat in die gevallen de gemeente verantwoordelijk is voor het treffen van de benodigde voorziening” (*Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3, p. 127*).

Het eerste en tweede lid maken, in het kader van de afbakening van de reikwijdte van de jeugdhulpplicht, duidelijk dat op het moment dat het college op grond van de wet niet gehouden is een voorziening te verstrekken, er ook geen jeugdhulpvoorziening wordt verstrekt.

Lid 3

Op het moment dat een aanvraag wordt gedaan terwijl aanspraak bestaat op een voorziening op grond van een andere wettelijke regeling, worden de jeugdige en/of ouder(s) dan wel een wettelijk vertegenwoordiger naar de juiste instantie verwezen. Daarmee wordt voorkomen dat ze tussen wal en schip vallen.

Artikel 21. Afstemming Zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg

Lid 1

De gezondheidszorg voor jeugdigen valt gedeeltelijk binnen de verantwoordelijkheid van de gemeente – namelijk als het gaat om preventieve jeugdgezondheidszorg, geestelijke gezondheidszorg, en (licht)verstandelijk gehandicaptenzorg. De gemeente is niet verantwoordelijk voor huisartsenzorg, paramedische zorg (logopedie, fysiotherapie, dieetadvies) en de meeste medisch specialistische (ziekenhuis)zorg. Deze zorg valt onder de Zorgverzekeringswet. Langdurige (24-uurs) zorg vanwege (voornamelijk) verstandelijke en/of lichamelijke handicap, valt evenmin onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. De aanspraak op deze zorg is geregeld in de Wet

langdurige Zorg (Wlz) en, voor zover het vooral somatische problematiek van minderjarigen betreft, in de Zorgverzekeringswet (Zvw).

Gelet op deze afbakening is het van belang dat er afspraken gemaakt worden tussen de gemeente en de aanbieders van deze zorg, zoals de huisartsen, medisch specialisten, jeugdartsen (en hun financiers: de zorgverzekeraars/zorgkantoren). De Jeugdwet schrijft dit ook voor (zie artikel 2.7 lid 4 en 5 Jeugdwet). Dit artikel beschrijft een aantal onderdelen waarop afspraken nodig zijn, namelijk op het gebied van de doorverwijzing naar (algemene en individuele) jeugdhulpvoorzieningen en op welke wijze een doorverwijzing uiteindelijk wordt vastgelegd in een schriftelijke beschikking voor de jeugdige en/of zijn ouders.

Lid 2.

Als jeugdigen de leeftijd van 18 jaar bereiken, verandert veelal het wettelijk kader van waaruit zorg geleverd wordt. GGZ-zorg bijvoorbeeld komt na het 18e jaar voor rekening van de Zvw. Om zoveel mogelijk continuïteit van zorg te kunnen bieden, maakt het college afspraken met de zorgverzekeraars en het CIZ (uitvoerder van de Wlz).

Artikel 22. Afstemming Gecertificeerde instellingen

De gecertificeerde instellingen kunnen zelfstandig jeugdhulp inzetten bij de uitvoering van een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering (gedwongen kader). Het is dan ook van belang dat de gemeente, als financier van de gecertificeerde instellingen én de jeugdhulp, goede afspraken maakt met de gecertificeerde instellingen. Dit artikel benoemt een aantal concrete onderwerpen waarover afspraken moeten worden gemaakt. De afspraken worden vastgelegd in een samenwerkingsprotocol met de gecertificeerde instellingen. De Jeugdwet stelt zo'n samenwerkingsprotocol ook verplicht (zie artikel 3.5 lid 3 Jeugdwet).

Artikel 23. Afstemming justitiedomein

In de strafrechtelijke beslissing – in het kader van een taakstraf of (gedragsbeïnvloedende) maatregel – kan de rechter besluiten tot de inzet van jeugdhulp. Meestal zal de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) hierover adviseren. Bij (jeugdreclasserings)maatregelen is de gecertificeerde instelling betrokken bij de uitvoering hiervan. Gaat het om taakstraffen, dan is dat de RvdK. Daarnaast kan de selectiefunctionaris, de inrichtingsarts of directeur van de justitiële jeugdinrichting besluiten tot de inzet van jeugdhulp in het kader van het scholings- en trainingsprogramma in het nazorgtraject. De gemeente is betrokken in het trajectberaad. Het is van belang dat de gemeente afspraken maakt met deze instanties, zeker ook als het gaat om de afhandeling van de proces-verbalen van leerplicht. Deze afspraken zijn vastgelegd in het samenwerkingsprotocol met de RvdK. Tevens worden afspraken hierover vastgelegd in een samenwerkingsprotocol met de gecertificeerde instellingen.

Artikel 24. Afstemming voorschoolse voorzieningen, onderwijs en leerplicht

Veel kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar bezoeken een kinderdagverblijf, waar ook voorschoolse educatie wordt geboden. De gemeente speelt een belangrijke rol in de bevordering van de pedagogische kwaliteit van deze voorschoolse voorziening en het vergroten van het bereik onder specifieke doelgroepen. Het is daarom van belang om over de relatie tussen de voorschoolse voorzieningen en de algemene (en individuele) voorzieningen op grond van deze verordening afspraken te maken met de aanbieders van kinderopvang en basisscholen. De Jeugdwet draagt de gemeente ook op te overleggen met het onderwijs bij het treffen van een individuele voorziening (zie artikel 2.7 Jeugdwet). Elke school heeft daarom een contactpersoon bij het gemeentelijke jeugdteam, zodat waar nodig makkelijk en snel afstemming gezocht kan worden. Bij schoolverzuim of voortijdig schoolverlaten wordt hierbij tevens de leerplichtambtenaar betrokken (tweede lid).

Uiteraard worden de jeugdige/ouders betrokken bij dit overleg en de gemaakte afspraken worden vastgelegd in het individuele ondersteuningsplan van de jeugdige (derde lid).

Artikel 25. Afstemming Veilig Thuis

Veilig Thuis (het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling) is beschikbaar voor advies en consult voor professionals. Hoogwaardige specialistische kennis is nodig bij bijvoorbeeld complexe situaties van huiselijk geweld en kindermishandeling, eerderrelateerd geweld, seksueel misbruik, verwaarlozing/achterlating of huwelijksdwang. Veilig Thuis kan onderzoek doen en passende hulp inschakelen. In het kader hiervan zijn in ieder geval afspraken nodig over de toegang en eventueel doorverwijzing naar jeugdhulpvoorzieningen.

Artikel 26. Afstemming Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

Bepaalde voorzieningen, waaronder in ieder geval begeleiding, vallen na het 18e jaar niet meer onder de Jeugdwet, maar onder de Wmo. De gemeente is verantwoordelijk voor een warme overdracht na het 18e jaar. Daarbij is van belang dat tijdig, een half jaar of zelfs een jaar tevoren, bekeken wordt wat er gaat veranderen na het 18e jaar. Zodat de continuïteit van zorg geborgd is.

Sommige ouders van jeugdigen zullen ook te maken hebben met Wmo-ondersteuning (omdat zij minder valide en zelfredzaam zijn). Ook in die gevallen is een goede afstemming tussen voorzieningen voor de jeugdige en voor de ouders gewenst.

Het waarborgen van de continuïteit van de hulp en ondersteuning van een jeugdige die 18 jaar wordt, houdt in dat de overgang naar een andere wet door het college begeleid wordt of dat verlengde jeugdhulp tijdig wordt ingezet. Om voor een jeugdige een goede overgang te hebben van hulp voor het achttiende levensjaar, naar ondersteuning daarna, wordt al voor het achttiende jaar gekeken naar wat vanaf het achttiende jaar nodig is aan ondersteuning. Dit geldt voor jeugdigen die hulp ontvangen vanuit de Jeugdwet, niet voor alle jongeren. Ook wordt vanaf het zestiende jaar al gekeken welke hulp ingezet moet worden om vanaf het achttiende jaar de ondersteuningsbehoefte zo klein mogelijk te houden. Dit kan bijvoorbeeld gaan om opleiding om de kansen op werk te bevorderen, maar ook om het leren een eigen huishouden te runnen, als de jongere langdurig niet meer bij zijn ouders woont, of om individuele begeleiding om een opleiding af te kunnen ronden.

Doel hiervan is een soepele overgang in regimes om te voorkomen dat er overgangsproblemen ontstaan die tot problemen leiden voor de jongere of die resultaten van ingezette hulp voor het achttiende levensjaar deels teniet zou doen. Ook is het doel om langdurige ondersteuning na het achttiende jaar zo minimaal als mogelijk te laten zijn. Wanneer inzet bij de minderjarige kan leiden tot meer zelfredzaamheid vanaf het achttiende jaar, heeft dit de voorkeur. Dit vraagt wel extra bewustwording bij jeugdige, ouders en hulpverleners. De jeugdhulpaanbieder stelt een perspectiefplan op en betreft hierbij de jeugdige, het gezin en het college. In het perspectiefplan wordt ook aandacht besteed aan aspecten als huisvesting, inkomen, werk/opleiding en welzijn na het 18e jaar.

Artikel 27. Afstemming werk en inkomen

Soms speelt in gezinnen die jeugdhulp nodig hebben, ook armoede- en schuldenproblematiek. De jeugdhulpverlening kan daardoor niet of veel minder effectief zijn. Het is daarom van belang dit soort problematiek tijdig te signaleren en gezinnen naar de juiste hulp en armoedevervoorzieningen te leiden. Ook van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen wordt hierin een actieve houding verwacht.

Artikel 28. Het besluit

Lid 1 en 3

Het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Een individuele voorziening wordt altijd toegekend (of afgewezen) op basis van een beschikking. Deze beschikking is gebaseerd op het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de jeugdige en/of ouder(s) en de ingediende aanvraag.

Lid 2

Deze bepaling regelt de besluitvorming rond crisissituaties, waarbij de jeugdhulpaanbieder zonder besluit jeugdhulp heeft ingezet (zie artikel 11 lid 6). Het besluit tot inzetten van de hulp moet binnen vier weken na de start van de hulp zijn vastgelegd in een beschikking.

Lid 4

Deze bepaling regelt dat van de jeugdige en/of ouder(s) wordt verwacht dat ze binnen drie maanden hun indicatie 'verzilveren' door zich te melden bij de jeugdhulpaanbieder. Of, als het bijvoorbeeld gaat om hulp uit het sociale netwerk, het pgb binnen drie maanden inzetten voor de toegekende jeugdhulp. Dit om te voorkomen dat een indicatie veroudert en de situatie op termijn zo wijzigt dat eigenlijk een nieuwe indicatie nodig is. Voldoen de jeugdige en/of ouder(s) niet aan deze voorwaarde, kan dat een grond opleveren om de aanspraak op de jeugdhulpvoorziening in te trekken. Er wordt dan niet voldaan aan de voorwaarden van de individuele voorziening (zie artikel 22, tweede lid onder d, van deze verordening).

Artikel 29. Inhoud beschikking

Het college geeft een schriftelijke beschikking af bij het al dan niet toekennen van jeugdhulp, of als in de tussentijd de rechten en plichten rondom een jeugdhulpvoorziening wijzigen. Hiertegen kan de jeugdige en/of ouder(s) bezwaar en beroep indienen. De mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen de beschikking en ook de daarop volgende mogelijkheid van beroep bij de rechter is geregeld in de Awb en geldt in beginsel voor alle beschikkingen. Uitzonderingen zijn onder meer beschikkingen die inhouden dat gesloten jeugdhulp nodig is of een door de gecertificeerde instelling genomen besluit tot verlening van jeugdhulp op grond van artikel 3.5 lid 1 van de Jeugdwet (zie artikel 1 van bijlage 2 bij de Awb).

De jeugdige en/of ouder(s) moeten met de beschikking de informatie krijgen die nodig is om hun rechtspositie te bepalen en te begrijpen. Hiervoor is nodig dat de beschikking de jeugdige en/of ouder(s) goed en volledig informeert. In dit artikel zijn de essentialia opgenomen die in ieder geval in de beschikking moeten worden opgenomen.

Artikel 30. Regels voor persoonsgebonden budget

Lid 1

Dit artikel spreekt voor zich.

Lid 2

Als de jeugdige en/of ouder(s) in aanmerking willen komen voor een pgb, moeten zij een budgetplan opstellen. In deze bepaling is aangegeven welke onderdelen in ieder geval opgenomen moeten zijn in dat budgetplan. Een aantal zaken vloeit rechtstreeks voort uit de wet. De Jeugdwet noemt in artikel 8.1.1 namelijk een aantal criteria om in aanmerking te kunnen komen voor een pgb. Deze criteria komen terug in het budgetplan en het college kan op deze manier toetsen of aan de wettelijke voorwaarden wordt voldaan.

Lid 3

Er is geen vrij besteedbaar bedrag. De budgethouder of budgetbeheerder moet over het gehele pgb verantwoording afleggen.

Lid 4

In deze bepaling zijn een aantal kostenposten genoemd die niet uit het pgb gefinancierd mogen worden. Het pgb is alleen bedoeld voor financiering van de noodzakelijke jeugdhulp.

Lid 5

Alvorens een pgb toe te kennen is het van belang dat het college toetst aan de criteria zoals vastgelegd in artikel 8.1.1 lid 2 Jeugdwet (zie ook de toelichting bij lid 2). Eén van die criteria is dat de kwaliteit van de in te kopen hulp naar het oordeel van het college geborgd is. In dat kader moet het college, bij de wens om hulp van het sociale netwerk te betrekken, beoordelen of de benodigde hulp wel door het sociale netwerk geboden kan worden. Als de conclusie is dat de ontwikkeldoelen niet bereikt kunnen worden als de betreffende hulp door iemand uit het sociale netwerk wordt geboden, kan dat reden zijn om het pgb te weigeren. De kwaliteit van de in te zetten hulp is dan immers niet geborgd. Tegen deze achtergrond is in deze verordening een uitsluitingsgrond opgenomen voor het ontvangen van ggz-behandeling en vaktherapie die wordt geboden door een persoon uit het sociale netwerk. GGZ-behandeling en vaktherapie kan, gelet op de aard van de hulp, alleen door een professional worden geboden. Professionele hulp vergt een objectieve en onafhankelijke blik. Een persoon uit het sociaal netwerk is door de relatie met de jeugdige, ongeacht zijn of haar diploma's en werkervaring, niet in staat een professionele afstand tot de jeugdige te bewaren en dus de vereiste professionaliteit te bieden die vereist is voor dit type jeugdhulp.

Lid 6

In dit artikellid wordt uitgelegd wat verstaan wordt onder personen uit het sociaal netwerk.

Bloedverwanten

Bloedverwantschap ontstaat door:

- geboorte;
- afstamming van dezelfde voorvader;
- erkenning;
- gerechtelijke vaststelling van het vaderschap;
- adoptie.

Bloedverwanten zijn in de:

Eerste graad:

- (adoptie)ouders;
- (adoptie)kinderen.

Tweede graad:

- grootouders;
- kleinkinderen;
- broers en zussen

Lid 7

De in het zevende lid opgenomen voorwaarden concretiseren de wettelijke verleningsvoorwaarden die staan in artikel 8.1.1, tweede lid, van de wet. In de wet zijn de voorwaarden voor het verstrekken van een pgb in het kort als volgt geformuleerd:

- a. de jeugdige en/of ouder(s) zijn op eigen kracht of met gekwalificeerde hulp voldoende in staat tot een redelijke waardering van hun belangen ter zake, en in staat de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren;
- b. de jeugdige en/of ouder(s) kunnen beargumenteerd aangeven dat zij de individuele voorziening die wordt geleverd door een gecontracteerde aanbieder, niet passend vinden; en
- c. de individuele voorziening die ze in willen kopen is van goede kwaliteit.

Lid 8

In het achtste lid wordt niet-limitatief geregeld wanneer een pgb niet wordt verstrekt omdat er twijfels zijn met betrekking tot de integriteit van de beoogde uitvoerder van de jeugdhulp. Deze gronden hebben betrekking op omstandigheden die tot de conclusie leiden dat niet aan de voorwaarden van artikel 8.1.1, tweede lid, van de wet is voldaan, in het bijzonder dat de kwaliteit voldoende zal zijn geborgd. De gronden zien op de betrouwbaarheid van de pgb-aanbieder. Als deze twijfelachtig is, heeft het college ruimte om geen pgb te verstrekken omdat in die situatie de kwaliteit niet geborgd kan worden. Daarmee wordt niet voldaan aan een van de verleningsvoorwaarden als bedoeld in artikel 8.1.1, tweede lid, van de wet.

Lid 9

Een pgb wordt geweigerd als er een weigeringsgrond uit artikel 8.1.1, vierde lid, van de wet van toepassing is, voor hulp die direct ingezet moet worden (crisishulp) en voor pleegzorg.

Lid 10

Deze bepaling regelt dat het college de mogelijkheid om nadere regels op te stellen over de aan een pgb verbonden voorwaarden en verplichtingen.

Artikel 31. Pgb-vaardigheid

Lid 1

Om in aanmerking te komen voor een pgb moet een budgethouder of budgetbeheerder in staat zijn tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake, en in staat zijn de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren (artikel 8.1.1, tweede lid, van de wet).

Het gaat daarbij om de vraag of de budgethouder (en/of met een pgb-vertegenwoordiger/budgetbeheerder) voldoende zelfstandig beslissingen kan nemen over de ondersteuning en de financiering daarvan. De bekwaamheid voor het hebben van een pgb wordt in samenspraak met de aanvrager getoetst. Het oordeel van het college is hierin leidend. Mocht het college van oordeel zijn dat de persoon niet bekwaam is voor het houden of beheren van een pgb, dan weigert het college de aanvraag voor het pgb.

Een goed beheer van een toegekend pgb vraagt volgens een in opdracht van het Ministerie van VWS opgesteld rapport om de volgende vaardigheden en basisvoorwaarden

(<https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/blg-833053.pdf>):

1. Aanvragen van de ondersteuning (inclusief formuleren ondersteunings- of hulpvraag)
2. Inkopen en aansturen van de hulp (ook als de hulpvraag wijzigt)
3. Goed werkgeverschap
4. Coördinatie van hulpverleners en betrokkenheid familie en mantelzorg
5. Voeren van een administratie
6. Verantwoording afleggen en contact met de gemeente
7. In algemene zin taalvaardig in de Nederlandse taal en ICT-vaardig.

Deze taken dienen als basis om op basis van een budgetplan de benodigde kennis en vaardigheden van de budgethouder of budgetbeheerder vast te stellen. Deze taken zijn door VWS uitgewerkt in het document '10 punten pgb-vaardigheid' (<https://open.overheid.nl/documenten/ronl-277e25d6-4c27-4356-8950-2f1e9f27e89b/pdf>). In deze bepaling wordt daarbij aangesloten. Daarbij wordt in aanvulling op het belang van de beheersing van de Nederlandse taal gewezen op artikel 2:6 van de Awb, waaruit volgt dat er in de Nederlandse taal met bestuursorganen wordt gecommuniceerd.

Mocht een budgethouder die zelf niet over deze vaardigheden beschikt alsnog een pgb wensen, dan moet er een pgb-vertegenwoordiger zijn die de aan het pgb verbonden taken kan uitvoeren (budgetbeheerder). Ook de budgetbeheerder dient te voldoen aan de gestelde eisen en wordt eveneens getoetst op de genoemde aspecten.

Lid 2

In het tweede lid wordt uitgewerkt onder welke omstandigheden de budgethouder of budgetbeheerder niet in staat wordt geacht de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren. Deze omstandigheden geven het signaal aan de beoordelaar van de aanvraag van het pgb dat dóór de omstandigheden de budgethouder niet in staat wordt geacht zelf een pgb te kunnen beheren. In de afwijzende beschikking dient deze beoordeling per geval goed onderbouwd en gemotiveerd te worden. Van een categorale uitsluiting is derhalve geen sprake.

1°. Problematische schuldenproblematiek: problematische schuldenproblematiek maakt de kans groot en aannemelijk dat de budgethouder of budgetbeheerder voor het beheren van een pgb belangrijke financiële vaardigheden en verantwoordelijkheden mist. Het is daarom niet wenselijk dat deze persoon, zolang hij zijn financiële zaken niet goed en zelfstandig op orde heeft, een pgb beheert.

Signalen die kunnen wijzen op problematische schulden zijn bijvoorbeeld dat de budgethouder of budgetbeheerder zelf aangeeft dat er verwijtbare schulden zijn, in de schuldhulpverlening of schuldsanering zit, onder bewind staat, dan wel een indicatie heeft gekregen voor het resultaatgebied 'Financiën'.

Er is sprake van problematische schulden als voorzien kan worden dat een natuurlijke persoon schulden niet zal kunnen blijven afbetalen of is gestopt met afbetalen.

2° Ernstige verslavingsproblematiek: ernstige verslavingsproblematiek bij een budgethouder of budgetbeheerder maakt dat deze vanwege de verslaving niet in staat is regie te voeren over zijn eigen leven, laat staan over een pgb. Ook de omstandigheid van een problematische ex-verslaving of de omstandigheid dat de budgethouder of budgetbeheerder bezig is de verslaving de baas te worden maakt dat deze persoon minder in staat geacht wordt om regie te voeren over zijn eigen leven, of over een pgb. Bij vermoedens van ernstige verslaving kan daar nader onderzoek naar gedaan worden, bijvoorbeeld door het opvragen van een medische verklaring dan wel inschakeling van het verslavingsteam, consultatie- en diagnoseteam of expertiseteam jeugd. Signalen die kunnen wijzen op verslavingsproblematiek bij de budgethouder of budgetbeheerder zijn bijvoorbeeld dat dit onderdeel is van de melding en uit het onderzoek komt, of dat hij verslaving-gerelateerd gedrag vertoont.

3°. Aangetoonde fraude begaan in de vier jaar voorafgaand aan de aanvraag: als de budgethouder of budgetbeheerder eerder frauduleus heeft gehandeld, op welk terrein dan ook, is het aannemelijk dat de verleidingsrisico's bij het verstrekken van een pgb te groot zijn. Dit geldt te meer als de budgethouder of budgetbeheerder, dan wel het bedrijf waar hij werkt, dan wel de beoogde pgb-aanbieder, eerder betrokken is geweest bij pgb-fraude.

4°. Een aanmerkelijke verstandelijke beperking: een indicatie voor een verstandelijke beperking is een laag of zeer laag IQ. Tevens zijn er beperkingen in de sociale aanpassing die, zonder

ondersteuning, participatie in de weg staan. Er is vaak sprake van moeite met concentratie en aandacht en een laag zelfbeeld. Soms zijn er bijkomende lichamelijke problemen dan wel een kwetsbare gezondheid.

5°. Een ernstig psychiatrisch ziektebeeld: bij ggz-problematiek die in ernstige mate aanwezig is, is de kans groot dat het vrijwel onmogelijk is voor de budgethouder of budgetbeheerder om op stabiele en consistente wijze de regie te kunnen voeren over een pgb. Met name de beoordeling of de geleverde hulp doeltreffend en professioneel is, zal ingewikkeld zijn. Dat maakt dat er een verhoogd risico is op niet-wenselijke afhankelijkheidsrelaties tussen de budgethouder of budgetbeheerder en de pgb-aanbieder. Zorg in natura past vaak beter in het hulpbelang van de jeugdige en/of ouder(s).

6°. Vastgestelde, blijvende cognitieve stoornis: als de budgethouder of budgetbeheerder een vastgestelde, blijvende cognitieve stoornis heeft, is het aannemelijk dat hij daarmee de regie over zijn leven niet in de hand heeft. Voorbeelden van blijvende cognitieve stoornissen zijn diverse vormen van dementie en de gevolgen van niet-aangeboren hersenletsel.

7°. Het onvoldoende machtig zijn van de Nederlandse taal, in woord en geschrift: het beheren van een pgb is niet mogelijk wanneer de budgethouder of budgetbeheerder de Nederlandse taal onvoldoende beheerst. Het voldoende kunnen begrijpen, en daarmee kunnen lezen, van alle voorwaarden en eisen ten aanzien van een pgb, is niet mogelijk bij een onvoldoende beheersing van het Nederlands. Ook het opstellen en afsluiten van bijvoorbeeld hulpovereenkomsten, is dan buiten bereik. Hiervan afgeleid kan tevens worden gesteld dat de budgethouder of budgetbeheerder voldoende kennis moet hebben van de Nederlandse samenleving, zodat hij bijvoorbeeld de vraag kan beantwoorden wat de Sociale Verzekeringsbank (SVB) is en doet in relatie tot het pgb.

8°. Het niet verkrijgen van een Verklaring Omtrent het Gedrag waaruit blijkt dat er geen bezwaren bestaan tegen het uitvoeren van de werkzaamheden als budgethouder of budgetbeheerder.

Artikel 32. Onderscheid formele en informele hulp

Afhankelijk van de hulpvraag kan het college formele of informele hulp inzetten met een pgb. Met een goed vastgelegd onderscheid tussen formele en informele hulp in de verordening kan de gemeente voor informele hulp een ander tarief hanteren. Dit sluit aan bij de systematiek die binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en Zorgverzekeringswet (Zvw) wordt gehanteerd. Wanneer het formele en wanneer het informele tarief geldt, moet de gemeenteraad in de verordening regelen.

Formele hulp

Van formele hulp is kortweg sprake als de hulp verleend wordt in het kader van de uitoefening van een bedrijf of beroep. De hulp wordt dan verleend door een jeugdhulpaanbieder of door een zelfstandige jeugdhulpverlener (zzp-er), die onder toezicht staan van de in de Jeugdwet aangewezen inspecties. Van formele hulp is ook sprake als de hulpverlener een BIG of SKJ-registratie heeft. Hierop geldt één (belangrijke) uitzondering en dat is wanneer de hulpverlener uit het sociale netwerk van de budgethouder komt (zie artikel 30 lid 6). Ook al gaat het om een hulpverlener die bijvoorbeeld BIG-geregistreerd is en voldoet aan de criteria genoemd in lid 1 van deze bepaling; dan nog geldt dat in het kader van deze verordening als informele hulp. De achtergrond daarvan is dat ook familieleden met een zorg-gerelateerd beroep of opleiding in eerste instantie een affectieve relatie hebben met de budgethouder. Dat is dan ook doorslaggevend voor het bijbehorende pgb-tarief.

Informele hulp

Informele hulp is derhalve alle hulp die geboden wordt door personen uit het sociale netwerk of door personen die niet beroeps- of bedrijfsmatig jeugdhulp verlenen.

Artikel 33. Kwaliteitseisen individuele voorziening in de vorm van een pgb

Om te waarborgen dat jeugdhulp in de vorm van een pgb, evenals jeugdhulp in de vorm van zorg in natura, op een verantwoorde manier wordt verleend, zijn in deze bepaling kwaliteitseisen uitgewerkt. Dit moet ervoor zorgen dat de jeugdhulp van goed niveau is en in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige en/of ouder(s).

Artikel 34. Hoogte pgb

In de verordening moet in ieder geval worden bepaald op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld (artikel 2.9 onderdeel c van de Jeugdwet). Daarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn om de benodigde hulp in te kunnen kopen. Ook als de hulp wordt betrokken van het sociale netwerk. In deze verordening wordt het pgb-tarief voor informele hulp daarom vastgesteld op het wettelijk minimumloon (zie de toelichting bij het derde lid).

Lid 1 en 2

Uit de Jeugdwet volgt dat de hoogte van een pgb zodanig moet zijn, dat hiermee passende hulp kan worden ingekocht. Met de hoogte van het pgb-tarief zoals vastgelegd in het eerste lid, zal veelal aan deze voorwaarde zijn voldaan. Desalniettemin moet het college in ieder individueel geval toetsen of met het vastgestelde tarief inderdaad de benodigde hulp kan worden ingekocht. Blijkt dat niet zo te zijn, dan moet de hoogte van het pgb voor die individuele situatie worden aangepast. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de aangewezen jeugdhulp bij ten minste één aanbieder moet kunnen worden ingekocht. Daarmee wordt aangesloten bij Wmo-jurisprudentie, die naar alle waarschijnlijkheid ook voor de Jeugdwet zal gelden (zie CRvB 26-2-2020, ECLI:NL:CRVB:2020:456). Voor een pgb waarmee de hulp wordt ingekocht bij een zelfstandige zonder personeel (zzp-er) geldt altijd lid 1. *Lid 3* Bij het inzetten van een pgb binnen het sociale netwerk kan sprake zijn van een arbeidsovereenkomst of een overeenkomst van opdracht. Voor beide type overeenkomsten geldt sinds 1 januari 2018 de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (Wml). Sindsdien wordt voor het tarief voor informele hulp hierbij aangesloten. Gemeenten die voor het pgb-tarief voor het sociale netwerk willen aansluiten bij het minimumloon geldt dat het tarief hoog genoeg moet zijn om ten minste het wettelijke minimumloon en vakantiegeld (8% vakantietoeslag) te betalen. Het geldende minimumloon staat op: [Bedragen minimumloon | Minimumloon | Rijksoverheid.nl](#).

Lid 4

In dit lid wordt het moment van het bepalen van de hoogte van het pgb-tarief vastgelegd met de duur dat het tarief geldt.

Lid 5 en 6

Het kan zijn dat de kosten voor de gewenste jeugdhulp via een pgb hoger of lager is dan het vastgestelde pgb-tarief. Bij een hogere kostprijs kan de jeugdige en/of ouder(s) geld aan het budget toevoegen door de meerprijs over te maken aan de Sociale Verzekeringsbank. Dit is om te voorkomen dat er in de loop van een kalenderjaar geen budget meer over is voor het inzetten van jeugdhulp. Het college onderzoekt voordat zij tot toekenning overgaat of de jeugdige en/of ouder(s) in staat zijn om de hogere kosten te kunnen en willen betalen.

Bij (veel) lagere kosten voor de jeugdhulp dan het geldende pgb-tarief doet het college onderzoek of dit geen nadelige effecten heeft voor de kwaliteit van de jeugdhulp.

Lid 7

De minister van VWS is van mening dat zorg en ondersteuning die vanuit sociale en morele overwegingen wordt verricht en via een pgb wordt betaald, niet aangemerkt zou moeten worden als een arbeidsrelatie waarop de Wml van toepassing is. Met de ministeriële regeling voor hulp uit het sociale netwerk bestaat daarom per 1 mei 2019 de mogelijkheid om de verstrekking van vergoedingen voor informele hulp uit een pgb zó te regelen dat er niet ongewenst een arbeidsrelatie ontstaat. Op basis van deze regeling kunnen budgethouders aan hun informele hulpverlener vanuit het pgb een tegemoetkoming of vergoeding voor gemaakte kosten geven. Deze tegemoetkoming/onkostenvergoeding valt niet onder de werking van de Wml of overige wetten van het arbeidsrecht.

De gemeente heeft ervoor gekozen om deze regeling toe te passen door aan budgethouders die geen arbeidsovereenkomst of een overeenkomst van opdracht met hun informele hulpverlener wensen, per kalendermaand een vaste tegemoetkoming te verstrekken.

De budgethouder moet een verklaring indienen bij de SVB om de tegemoetkoming uit te laten betalen aan zijn hulpverlener. Een budgethouder mag voor dezelfde hulpverlener niet zowel een verklaring als een overeenkomst bij de SVB indienen. De budgethouder moet dus de keuze maken tussen het verstrekken van een tegemoetkoming/onkostenvergoeding aan zijn informele hulpverlener of het sluiten van een overeenkomst met zijn hulpverlener waarop de Wml van toepassing is.

Lid 8

Deze bepaling regelt dat het college dat het college minimaal jaarlijks de tarieven publiceert.

[Artikel 35. Kwaliteitseisen individuele voorziening in natura](#)

Lid 1 en 2

De Jeugdwet kent geen verplichting om in de verordening de kwaliteitseisen voor voorzieningen nader uit te werken. In de Jeugdwet zelf staan namelijk al wettelijke kwaliteitseisen opgenomen (in hoofdstuk 4 van de Jeugdwet). Toch is er in deze verordening in het kader van integraliteit voor gekozen om voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning een vergelijkbare bepaling op te nemen. Zie voor een nadere toelichting ook artikel 60 van deze verordening

[Artikel 36. Privacy en gegevensverwerking](#)

Dit artikel benadrukt de verplichting van het college om bij uitvoering van deze verordening te handelen conform de bepalingen die volgen uit de Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG). Lid 2 schept de mogelijkheid voor het college om in het kader van gegevensverwerking een protocol op te stellen.

[Artikel 37. Klachtregeling](#)

De gemeente is op grond van de Awb in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. In hoofdstuk 9 van de Awb is de klachtbehandeling uitvoerig geregeld. Dit artikel is in de verordening opgenomen vanwege het belang om in de

verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van de jeugdige en/of ouder(s) te geven.

Voor de melding van klachten over de feitelijke hulpverlening moeten de jeugdige en/of ouder(s) zich richten tot de aanbieder/instelling die de hulpverlening biedt. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.1 en verder van de Jeugdwet.

Artikel 38. Verhouding prijs en kwaliteit jeugdhulpaanbieders en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college kan de uitvoering van de wet door aanbieders laten verrichten (artikel 2.11 lid 1 van de Jeugdwet). De gemeente moet hiervoor regels maken over het waarborgen van een goede prijs en kwaliteitverhouding. Dit is opgenomen in artikel 2.11 van de wet. Sinds 1 juli 2024 is artikel 2.3 aan het Besluit Jeugdwet toegevoegd. Dit artikel helpt gemeenten en aanbieders om bij het opstellen van een contract tot een reële prijs te komen. Doel is dat een vaste of reële prijs wordt vastgesteld voor diensten (jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering) die derden verlenen in opdracht van het college. In artikel 2.3 van het Besluit Jeugdwet is uitgewerkt welke kostprijscomponenten de gemeente in ieder geval moet meenemen om te kunnen spreken van een vaste of reële prijs. Die kostprijscomponenten zijn ook vermeld in deze verordening (tweede lid).

Een vaste of reële prijs wordt onder andere gebaseerd op de kosten van de beroepskracht. Hieronder vallen loonkosten en andere kosten van wettelijke verplichtingen ter zake van de arbeid.

Uitgangspunt is dat de aanbieder personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Het college moet zich dus een beeld vormen van de vereiste activiteiten en de daaraan verbonden reële kosten. Het college moet rekening houden met een aantal aspecten, zoals de mate van deskundigheid van de beroepskrachten, de arbeidsvoorwaarden, waaronder de voor de sector toepasselijke cao-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie.

Naast de kosten van de beroepskracht is een reële prijs gebaseerd op directe en indirecte kostprijscomponenten als een redelijke mate van overheadkosten, een voor de sector reële mate van niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg, reis- en opleidingskosten, indexatie van loon en prijs binnen een overeenkomst en kosten als gevolg van gemeentelijke eisen zoals rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.

Het college moet bij het vaststellen van de tarieven met deze aspecten (naast de prijs) rekening houden om te voorkomen dat er alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering. Hiermee wordt bereikt dat er een beter beeld ontstaat van de reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren.

Lid 1

In dit artikel wordt geregeld dat het college voor het leveren van een dienst door een derde ofwel een vaste, ofwel een reële prijs vaststelt die geldt als ondergrens voor een inschrijving en het aangaan van een overeenkomst met de derde of die geldt als ondergrens voor de vaste prijs. In het geval het college een reële prijs vaststelt, is het mogelijk dat inschrijvers een hoger tarief dan de reële prijs neerleggen. Het is niet mogelijk een lagere prijs neer te leggen. Als het college een vaste prijs vaststelt, dan is het tarief voor de inschrijvers gelijk aan de vaste prijs.

Lid 2

Het college moet de vaste prijs of de reële prijs voor diensten minimaal baseren op de in dit artikel genoemde kostprijscomponenten.

Lid 3

Hierin is een bepaling opgenomen over de prijs-kwaliteitverhouding van algemene voorzieningen.

Artikel 39. Herziening, intrekking, beëindiging, wijziging en terugvordering

Lid 1

Deze bepaling berust mede op artikel 8.1.2 lid 1 van de Jeugdwet, waarin is vastgelegd dat de jeugdige en/of ouder(s) het college alle informatie verstrekt die van belang kan zijn voor de verlening van een pgb. In deze verordening wordt de toepassing van deze informatieplicht verbreed naar de voorzieningen in natura. Immers, ook van jeugdigen en/of ouder(s) met jeugdhulp in natura kan verlangd worden dat ze voldoende gegevens en inlichtingen verstrekken om het college in staat te stellen te beoordelen of (nog steeds) terecht een beroep op de voorziening wordt of is gedaan.

Lid 2

Deze bepaling regelt in welke gevallen het college een besluit tot verlening van een individuele voorziening kan beëindigen of wijzigen, dan wel intrekken of herzien. Bij 'wijzigen' gaat het om het aanpassen van de aanspraak naar de toekomst toe. De tegenhanger is 'herzien', wat een wijziging van de aanspraak over het verleden betreft. Intrekking ziet eveneens op het verleden: een aanspraak wordt dan beëindigd vanaf een in het verleden gelegen datum.

De bepaling is afgeleid van artikel 8.1.4 van de Jeugdwet die de herziening en intrekking regelt van verstrekte pgb's. Hoewel de Jeugdwet enkel spreekt van 'herzien' of 'intrekken' is uit de toelichting af te leiden dat hiermee ook beëindigen of wijzigen wordt bedoeld. Dat is daarom expliciet benoemd in deze bepaling. Verder breidt de verordeningsbepaling de herzienings/intrekkings-bevoegdheid uit tot de individuele voorziening in natura. Het gaat hier om een 'kan'-bepaling. Het college is dus niet verplicht gebruik te maken van zijn bevoegdheid tot herziening of intrekking.

Lid 4

In de Jeugdwet is geregeld dat het college een pgb kan invorderen als dit is herzien of ingetrokken in verband met onjuiste of onvolledige informatieverstrekking door de jeugdige/ouder (zie artikel 8.1.4 lid 3 Jeugdwet). Alvorens tot invordering te kunnen overgaan, moet het college het bedrag echter eerst terugvorderen. Terugvordering is niet geregeld in de Jeugdwet. Het is daarom van belang hiervoor een grondslag op te nemen in de verordening. Net zoals bij herziening en intrekking gaat het bij terugvordering om een bevoegdheid van het college.

Artikel 40. Opschorting betaling uit het pgb

Lid 1, 2 en 3

Met deze regeling legt de gemeente vast dat de gemeente in bepaalde gevallen de Sociale Verzekeringsbank (SVB) kan verzoeken om de betaling van het pgb nog niet te doen (geheel of gedeeltelijk opschorten). Soms is (tijdelijke) opschorting van een betaling uit het pgb naar aanleiding van een declaratie beter dan beëindiging of weigering of zelfs intrekken of herzien van het pgb. Door het opschorten is er tijd voor herstelmaatregelen of verder onderzoek. Deze bevoegdheid is afkomstig uit artikel 8b lid 6 onderdeel g van de Regeling Jeugdwet en is voor de duidelijkheid opgenomen in deze gemeentelijke verordening. Het verzoek tot opschorting zal schriftelijk worden meegedeeld aan de betrokkenen.

Artikel 41. Niet meewerken ouder(s)

De jeugdige en/of ouder(s) hebben een medewerkingsplicht. Dit houdt in dat de benodigde informatie om een besluit te kunnen nemen op de hulpvraag op verzoek van het college verstrekt

moet worden. Als de jeugdige en/of ouder(s) dit weigeren, moet het college een besluit nemen op basis van de informatie die er is. Dit kan dan betekenen dat de aanvraag wordt afgewezen. Het college kan bijvoorbeeld medewerking vragen voor het afleggen van een huisbezoek en het observeren van de jeugdige (al dan niet binnen het gezin). NB: In artikel 2.7, eerste lid, van de wet staat dat het college waar nodig kan overleggen met het bevoegd gezag van een school bij het inzetten van een individuele voorziening. Hiervoor is medewerking van de ouder(s) niet vereist.

Artikel 42. Overige maatregelen ter voorkoming van oneigenlijk gebruik, misbruik en niet-gebruik

Zowel landelijk als gemeentelijk wordt ingezet op het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Jeugdwet. Daartoe treft het college de nodige maatregelen om de doelmatigheid en rechtmatigheid van de verstrekte individuele voorzieningen in natura en met een pgb te waarborgen en fraude te voorkomen.

In het eerste en tweede lid is opgenomen dat wordt gestuurd op een correcte declaratie en verantwoording van de geleverde jeugdhulp (eerste lid). Door regelmatig te toetsen of de indicatie nog correct is en of de resultaten die zijn afgesproken ook worden behaald, wordt aandacht geschonken aan de doelmatigheid van individuele voorzieningen (tweede lid).

Het college beschikt tevens over een meldpunt, waar signalen, zorgen en fraude kunnen worden gemeld in het kader van uitvoering van de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Een en ander kan dan leiden tot vervolgonderzoek, al dan niet door een toezichthouder.

3. Maatschappelijke ondersteuning

Artikel 43. Definities

Lid 1

Onderdeel a: algemeen gebruikelijk

Bij de beoordeling of sprake is van een algemeen gebruikelijke voorziening voor de cliënt, draait het om het beantwoorden van de vraag of de cliënt ook over de voorziening kon beschikken als hij geen beperkingen zou hebben gehad. Een voorziening is algemeen gebruikelijk als deze (CRvB 20-11-2019, ECLI:NL:CRVB:2019:3535):

- niet specifiek bedoeld is voor personen met een beperking;
- daadwerkelijk beschikbaar is;
- een passende bijdrage levert aan het zorgen voor een situatie waarin de cliënt zelfredzaam kan zijn of kan participeren en;
- met een inkomen op minimumniveau financieel kan worden gedragen

Het is de vraag wat precies verstaan moet worden onder een 'inkomen op minimumniveau'. Zolang hier niet meer jurisprudentie over is verschenen, gaan we ervan uit dat het gaat om een inkomen op bijstandsniveau. Het is hierbij niet van belang of de betreffende cliënt een inkomen op minimumniveau heeft. Het draait om de vraag of de voorziening in algemene zin financieel gedragen kan worden met een inkomen op minimumniveau.

Onderdeel b: algemene voorziening

Een vrij-toegankelijke voorziening als bedoeld in artikel 1.1.1 lid 1 Wmo 2015.

Onderdeel c: andere voorziening

Een andere voorziening is een voorziening die de cliënt kan ontvangen op grond van een andere wet dan de Wmo 2015, bijvoorbeeld de Zorgverzekeringswet of de Wet langdurige zorg.

Onderdeel d: bijdrage

Bijdrage in de kosten voor een maatwerkvoorziening of algemene voorziening.

Onderdeel e: budgetbeheerder (pgb-vertegenwoordiger)

De budgetbeheerder voert de taken verbonden aan een pgb uit voor de budgethouder die op grond van de wet een pgb ontvangt om daarmee maatschappelijke ondersteuning in te kunnen kopen. Als de budgethouder namelijk niet zelf de taken verbonden aan een pgb kan uitvoeren, kan hij dit een budgetbeheerder laten doen (artikel 2.3.6 lid 2 sub a van de Wmo).

Onderdeel f: budgethouder

De budgethouder is degene die op grond van de Wmo 2015 een persoonsgebonden budget (pgb) ontvangt om daarmee maatschappelijke ondersteuning in te kunnen kopen.

Onderdeel g: budgetplan

Een plan waarmee de budgethouder toelicht hoe hij het pgb wil gaan besteden. Mede op basis van dit plan kan het college toetsen of aan de voorwaarden voor een pgb voldaan wordt. Het college stelt een format beschikbaar voor het budgetplan.

Onderdeel h: cliëntondersteuning

In de Wmo is vastgelegd dat de gemeente verantwoordelijk is voor het aanbieden van cliëntondersteuning (artikel 2.2.4 Wmo 2015). Voor cliëntondersteuning wordt geen eigen bijdrage gevraagd.

Onderdeel i: financiële tegemoetkoming

een financiële tegemoetkoming is een geldbedrag, al dan niet ineens uitbetaald, dat is bedoeld om een bepaalde voorziening te verwerven. Het is niet persé een kostendekkende vergoeding, maar een bedrag, bedoeld als tegemoetkoming in de kosten.

Onderdeel j: hoofdverblijf

Omdat er bij het begrip ingezetene wordt gesproken over hoofdverblijf, is hier verduidelijkt wat hier onder wordt verstaan.

Onderdeel k: ingezetene

Een ingezetene van Nederland kan in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening (artikel 1.2.1 van de wet) en het college beslist op een aanvraag van een ingezetene van de gemeente om een maatwerkvoorziening (artikel 2.3.5 van de wet). Uit de Memorie van Toelichting volgt dat een ingezetene zich voor een maatwerkvoorziening moet wenden tot het college van de gemeente waar hij woont. De term 'wonen' is niet verder uitgelegd. Uit de jurisprudentie bij de Wmo 2007 (CRvB 22-09-2010, nr. 09/1743 WMO) volgt dat het gaat om de feitelijke verblijfplaats. De inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP) vormt daarbij een belangrijke aanwijzing, maar is niet doorslaggevend.

Onderdeel l: melding

Het verzoek om maatschappelijke ondersteuning van een cliënt. Een cliënt kan zich 'vormvrij' melden

bij de gemeente. Na het indienen van de melding begint voor het college de onderzoekstermijn te lopen. Het college bevestigt de ontvangst van de melding.

Onderdeel m: ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan is het resultaat van het onderzoek dat de gemeente uitvoert naar de hulpvraag van de inwoner met een ondersteuningsvraag (cliënt). Het plan beschrijft de bijdragen die zowel het college, de hulpvrager als het sociale netwerk gaan leveren om gezamenlijk een oplossing te bieden voor de hulpvraag. Het ondersteuningsplan beschrijft dus niet noodzakelijk welke maatwerkvoorziening wordt ingezet. Indien een maatwerkvoorziening niet noodzakelijk is volgens het college, dan beschrijft het ondersteuningsplan hoe de ondervonden belemmeringen opgelost kunnen worden door inzet van eigen kracht.

Onderdeel n: persoonlijk plan

Een plan waarin de cliënt zelf beschrijft wat volgens hem de maatschappelijke ondersteuning is die hij nodig heeft. Gedurende zeven dagen na de melding heeft de cliënt de mogelijkheid het plan bij het college in te dienen.

Onderdeel o: pgb

Een inwoner met een ondersteuningsvraag kan een maatwerkvoorziening ontvangen in de vorm van een persoonsgebonden budget. Met dit budget kan de inwoner zelf de benodigde hulp inkopen.

Onderdeel p: sociaal netwerk

In deze verordening wordt aangesloten bij de wettelijke definitie die de Wmo hanteert. Voor de uitleg van het begrip is verder ook artikel 34 lid 4 van de verordening relevant.

Onderdeel q: sociale basis

Zie in de inleiding bij het uitgangspunt van deze verordening.

Onderdeel r: Uitvoeringsbesluit

Dit artikel spreekt voor zich.

Onderdeel s: wet

Dit artikel spreekt voor zich.

Onderdeel t: woonvoorziening

Voorzieningen waarmee een inwoner in staat wordt gesteld om langer thuis te kunnen blijven wonen.

Lid 2

Het aantal definities van lid 1 is beperkt aangezien de Wmo 2015 al veel definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Een deel van deze wettelijke definities zijn dan ook niet nogmaals opgenomen in deze verordening. Ook de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kent een aantal definitiebepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid, van de Awb) en 'beschikking' (artikel 1:2 van de Awb).

[Artikel 44. Jaarlijkse waardering mantelzorgers](#)

Deze bepaling regelt dat via nadere regels vastgelegd wordt op welke wijze de gemeente Vlissingen jaarlijks blijk geeft van de waardering voor mantelzorgers. Het moet gaan om mantelzorgers van cliënten in de gemeente (zie artikel 2.1.6 van de wet). Die mantelzorgers hoeven zelf dus niet in de gemeente te wonen. Verder is het begrip 'cliënten' breder dan alleen personen die gebruik maken van Wmo-ondersteuning. Het kan ook gaan om personen die zich ooit gemeld hebben, maar waar geen Wmo-voorziening voor is toegekend. Wellicht mede dankzij de inzet van de mantelzorger. Ook

die mantelzorgers kunnen in aanmerking komen voor een jaarlijkse blijk van waardering. Zoals aangegeven wordt dit uitgewerkt via nadere regels.

Artikel 45. Melding en onderzoek

Lid 1

De cliënt doet een melding van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, de hulpvraag. De melding is niet gebonden aan een vorm of locatie. De melding kan schriftelijk, elektronisch, mondeling of telefonisch worden gedaan en zowel op het gemeentehuis als bijvoorbeeld op locatie bij het buurtteam in de wijk. De melding kan door of namens de cliënt worden gedaan, wat betekent dat ook iemand uit de omgeving van de cliënt als vertegenwoordiger kan optreden.

Lid 2

In lid 2 is voor de volledigheid nog vermeld dat het college de ontvangst bevestigt, al blijkt dit ook uit artikel 2.3.2 lid 1 van de wet. Uit de Memorie van Toelichting blijkt bovendien dat het college het tijdstip van de melding moet registreren. Uit wet noch toelichting blijkt dat de bevestiging van de ontvangst van de melding schriftelijk moet. Vanwege de registratie en zorgvuldigheid kiest de gemeente hier wel voor.

Lid 3,4 en 5

Het onderzoek vormt de kern van de procedure. De wet beschrijft in artikel 2.3.2 lid 4 wat er tijdens het onderzoek aan bod moeten komen. Het gesprek wordt in de wet niet expliciet genoemd, maar impliciet wordt ervan uitgegaan dat persoonlijk contact tussen gemeente en cliënt plaatsvindt. In lid 4 wordt benadrukt dat een gesprek deel uitmaakt van het onderzoek en dat de omgeving van de cliënt daar zoveel mogelijk bij betrokken wordt. Verder is wettelijk bepaald dat cliënten een persoonlijk plan in kunnen dienen als zij dit wensen. Het college zal dit persoonlijk plan betrekken bij het onderzoek.

Lid 6

In de spoedeisende gevallen moet zonder het onderzoek af te wachten direct een voorziening ingezet worden. Dat volgt uit de wet (artikel 2.3.3 Wmo 2015). Om te benadrukken dat het college rekening houdt met spoedeisende gevallen is hiervoor ook in de verordening een bepaling opgenomen.

Lid 7, 8 en 9

Om het onderzoek goed uit te voeren heeft het college de nodige deskundigheid in huis. Soms kan het echter ook nodig zijn om een extern advies op te vragen. Afdeling 3:3 van de Algemene wet bestuursrecht geeft regels over (externe) advisering. Afhankelijk van de situatie en welke deskundigheid vereist is, beslist het college welke adviesinstantie eventueel ingeschakeld wordt. In lid 8 wordt benadrukt dat op cliënten een inlichtingenplicht rust. In lid 9 van dit artikel is concreet aangegeven dat een cliënt zijn medewerking dient te verlenen aan het onderzoek door een of meerdere deskundigen.

Lid 10

In de wet is bepaald dat het college de cliënt de uitkomsten van het onderzoek schriftelijk moet verstrekken. Het ondersteuningsplan bevat ook een verslag van het gevoerde gesprek. Dit kan een beknopte weergave zijn van wat er besproken is.

Lid 11

Deze bepaling geeft het college de ruimte nadere regels vast te stellen over de inhoud van het onderzoek en de daarbij te volgen werkwijze.

Artikel 46. Aanvraag

Lid 1

Een maatwerkvoorziening wordt altijd toegekend (of afgewezen) op basis van een beschikking. Deze verleningsbeschikking zal gebaseerd zijn op het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de cliënt en de ingediende aanvraag.

Lid 2

In dit lid is bepaald dat ook een ondertekend ondersteuningsplan als aanvraag kan dienen.

Lid 3

Een cliënt kan de maatwerkvoorziening in natura ontvangen, maar ook in de vorm van een pgb als hij dat wenst. Daarmee kan hij zelf bepalen bij wie hij de diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren wil inkopen. Bij de aanvraag moet de cliënt een budgetplan indienen.

Artikel 47. Voorwaarden en weigeringsgronden voor een maatwerkvoorziening

Lid 1

Voorzieningen die het college op grond van deze verordening verstrekt, moeten zowel adequaat als de goedkoopste voorziening zijn. Met het begrip adequaat wordt bedoeld: volgens objectieve maatstaven nog toereikend. Eigenschappen die kostenverhogend werken zonder dat ze de voorziening meer compenserend maken, komen in principe niet voor vergoeding in aanmerking. De bruikbaarheid van een voorziening wordt niet alleen door technische en functionele aspecten bepaald, maar is ook afhankelijk van de gebruiker. Ook is het denkbaar dat een product dat duurder is dan een vergelijkbaar product, langer meegaat en dus uiteindelijk goedkoper is. Wat betreft het kwaliteitsniveau, wordt aangesloten bij een verantwoord niveau, maar ook niet meer dan dat. Als de cliënt een adequate voorziening wenst die duurder is dan de goedkoopst adequate voorziening kan het college daarvoor een pgb verstrekken ter hoogte van de goedkoopst adequate voorziening. De cliënt kan er dan voor kiezen om de extra kosten van de duurdere voorziening zelf te betalen.

Lid 2

Het college verstrekt geen voorzieningen die niet veilig zijn of nadelige gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid van de cliënt.

Lid 3 onderdeel a

Ook verstrekt het college alleen een maatwerkvoorziening als de cliënt niet op eigen kracht in staat is tot zelfredzaamheid en participatie of kan voorzien in de behoefte aan beschermd wonen of opvang (artikel 2.3.5. lid 3 en 4 van de wet). Hieronder valt ook het gebruik maken van een algemene voorzieningen en algemeen gebruikelijke voorzieningen. Ook gebruikelijke hulp, inzet van mantelzorg en het sociale netwerk en/of mogelijkheden vanuit de sociale basis.

Lid 3 onderdeel b

Uit de wet blijkt niet dat andere wetten voorliggend zijn of dat de aanspraak op een andere wettelijke regeling kan leiden tot een afwijzing van de aanvraag op grond van de Wmo. Wel is in de wet geregeld dat de maatwerkvoorziening, voor zover daartoe aanleiding bestaat, wordt afgestemd op andere wetten (artikel 2.3.5 lid 5 van de wet).

Het te gelde maken van aanspraken op grond van andere wettelijke regelingen wordt bij het toepassen van deze verordening gezien als een vorm van eigen kracht. Vandaar dat in deze bepaling expliciet is geregeld dat het college geen maatwerkvoorziening toekent voor zover een andere wettelijke regeling in de ondersteuningsbehoefte kan voorzien.

De Wmo 2007 kende in tegenstelling tot de Wmo 2015 wél een bepaling waarin was vastgelegd dat geen beroep op de Wmo open stond voor zover een voorziening op grond van een andere wet mogelijk is. Uit jurisprudentie die daarover is ontstaan volgt dat het college alleen rekening kan houden met een voorziening op grond van een andere wet (een voorliggende voorziening) als de cliënt daar echt aanspraak op heeft.

Er is geen sprake van een voorliggende voorziening als de voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling is afgewezen (CRvB 03-08-2011, ECLI:NL:CRVB:2011:BR4456) of als vaststaat dat cliënt daarvoor niet in aanmerking komt (CRvB 19-04-2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BM0956).

Lid 3 onderdeel c en d

Hier wordt bedoeld op de situatie dat de cliënt een voorziening realiseert of aankoopt en daarna pas een beroep op de gemeente doet. Als de voorziening is gerealiseerd voor de melding, dan bestaan er feitelijk geen beperkingen meer die het college moet compenseren. Er wordt alleen een uitzondering gemaakt als er sprake was van een acute noodsituatie, waardoor cliënt niet in staat was om eerst contact te zoeken met de gemeente (dit volgt uit CRvB 08-02-2017, ECLI:NL:CRVB:2017:433). Is de voorziening na de melding, maar voor de aanvraag of het besluit daarop gerealiseerd, dan kan het college de voorziening weigeren als de noodzaak, adequaatheid en passendheid van die voorziening en de gemaakte kosten achteraf niet meer beoordeeld kan worden. Dat is alleen anders als tevoren contact is gezocht met het college en het college expliciet toestemming heeft gegeven voor de aankoop/realisering van de gevraagde voorziening.

Lid 3 onderdeel e

Het college kan de aanvraag afwijzen als het gaat om een voorziening die al eerder is verstrekt en de cliënt verweten kan worden dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onoplettendheid. Dus niet als de cliënt geen schuld treft. Hier speelt de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt een rol. Als bijvoorbeeld in een woning een verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht, heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dit risico moet in de opstalverzekering gedekt worden. Als vervolgens brand uitbreekt en blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.

Lid 3 onderdeel f

De maatwerkvoorziening is gericht op een individuele cliënt. Voor het treffen van voorzieningen die gericht zijn op meerdere ingezetenen, zijn de algemene maatregelen en algemene voorzieningen geschikte instrumenten.

Lid 3 onderdeel g

Van een cliënt mag verwacht worden dat hij bij verhuizingen of de aanschaf van voorzieningen rekening houdt met zijn beperkingen. Doet hij dat niet, dan kan het college een voorziening om die reden afwijzen. Bijvoorbeeld als een cliënt gaat verhuizen en het gelet op zijn medische situatie op dat moment voorzienbaar is dat hij beperkingen gaat ondervinden bij het normale gebruik van de woning. Deze bepaling biedt dan een grond om geen woonvoorziening toe te kennen. De Wmo 2015 geeft ten aanzien van de voorzienbaarheid niet meer ruimte dan onder de Wmo 2007. Er mag nog steeds niet van een cliënt gevraagd worden dat hij reserveert of andere maatregelen treft om te voorkomen dat toekomstige onzekere gebeurtenissen in zijn gezondheidstoestand als gevolg van het ouder worden, leiden tot een beroep op de Wmo (CRvB 22-08-2018, ECLI:NL:CRVB:2018:2603).

Lid 3 onderdeel h

Van een cliënt mag, in het kader van de eigen kracht, worden verwacht dat hij gebruik maakt van de zijn ten dienste staande behandelmogelijkheden en dat hij zich ten volle inspant om de behandeling

optimaal te laten verlopen. Het college moet wel aannemelijk maken dat de behandeling succesvol kan zijn (CRvB 16-5-2018, ECLI:NL:CRVB:2018:1444 en CRvB 23-1-2019, ECLI:NL:CRVB:2019:558).

Als uit medisch advies blijkt dat het aannemelijk is dat de behandeling succesvol is, mag het college hier rekening mee houden bij het stellen van een indicatie. Het college kan dan bijvoorbeeld minder begeleiding toekennen en voor een bepaalde of kortere duur. Denk hierbij aan een indicatie voor 6 maanden en een heronderzoek na deze 6 maanden om te zien of er al vorderingen zijn gemaakt (CRvB 02-03-2016, ECLI:NL:CRVB:2016:725).

Lid 4 onderdeel a

Het college kan in beginsel slechts een maatwerkvoorziening toekennen als deze langdurig noodzakelijk is. Wat langdurig noodzakelijk is, is afhankelijk van de concrete situatie. Het kan gaan om twee maanden, bijvoorbeeld bij mensen die in een terminaal ziektestadium verkeren. Het kan ook gaan om veertig jaar, in situaties waarin de beperking bijvoorbeeld aangeboren is en stabiel van aard is. Kenmerkend is in beide situaties dat de ondervonden beperking, naar de stand van de medische wetenschap, op het moment van de aanvraag onomkeerbaar is. Er is dus redelijkerwijs geen verbetering te verwachten in de situatie van de cliënt. Hierbij is de prognose dus van groot belang. Zegt de prognose dat de cliënt na enige tijd zonder de benodigde hulpmiddelen of aanpassingen kan functioneren, dan mag het college van een kortdurende noodzaak uitgaan. Bij een wisselend beeld, waarbij verbetering in de toestand periodes van terugval opvolgen, kan echter uitgegaan worden van een langdurige noodzaak. De medisch adviseur speelt een belangrijke rol bij het antwoord op de vraag of al dan niet sprake is van een langdurige noodzaak voor de betreffende voorziening. Voor langere tijd betekent in ieder geval dat wie tijdelijke beperkingen heeft, bijvoorbeeld door een ongeluk, terwijl vast staat dat de handicap van voorbijgaande aard is, niet voor bepaalde voorzieningen in het kader van deze verordening in aanmerking komt. Cliënt kan dan meestal een beroep doen op hulpmiddelen via de zorgverzekeraar in het kader van de Zorgverzekeringswet. Waar precies de grens ligt tussen kortdurend en langdurig verschilt per situatie. Het is, afhankelijk van de situatie, wel mogelijk om kortdurend huishoudelijke ondersteuning of begeleiding in te zetten.

Lid 4 onderdeel b en c

Deze artikelen zijn opgenomen om te bepalen dat alleen personen die ingezetene zijn van de gemeente Vlissingen en daar dus hoofdverblijf hebben, in aanmerking kunnen komen voor een maatwerkvoorziening ter compensatie van beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie. Voor opvang is verplicht dat de cliënt ingezetene is van Nederland.

Lid 5

De te verstrekken maatwerkvoorziening voor vervoer is voldoende passend als deze de cliënt in staat stelt tot lokale verplaatsingen (CRvB 27-6-2018, ECLI:NL:CRVB:2018:1961 en CRvB 27-6-2018, ECLI:NL:CRVB:2018:1972). Het college hoeft dus geen rekening te houden met een bovenregionale vervoersbehoefte (CRvB 9-5-2018, ECLI:NL:CRVB:2018:1487).

Lid 6 onder a

Deze afwijzingsgrond is bedoeld voor situaties waarin gebruikte materialen voor problemen zorgen of als de ondervonden problemen te wijten zijn aan achterstallig onderhoud of aan de omstandigheid dat de woning niet voldoet aan de geldende wettelijke eisen. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt als de cliënt goede pogingen heeft ondernomen om de gebreken door de verhuurder weg te laten nemen. Een uitzondering is ook mogelijk als er gelet op de gezondheidstoestand van de cliënt geen zicht is op opheffing van de gebreken binnen een redelijkerwijs aanvaardbaar tijdsbestek.

Lid 6 onder b

Het college treft alleen een voorziening in of aan een woning waar de persoon met beperkingen zijn vaste woon- en verblijfplaats heeft. Dit betekent dat als de cliënt over meerdere woningen beschikt, er maar één woning wordt aangepast. Dit kan alleen anders zijn als sprake is van co-ouderschap. In dat geval kan een cliënt twee hoofdverblijven hebben, namelijk in de woning van zowel moeder als vader.

Lid 6 onder c

Op basis van deze bepaling hoeft het college geen woningen aan te passen aan de beperkingen van een tijdelijk verblijvende bewoner. Hierbij kan gedacht worden aan het verblijf in hotels/pensions, tweede woningen, vakantie- en recreatiewoningen. Wel moet de gemeente in deze situaties voldoen aan haar compensatieplicht. Dit kan door het bieden van een alternatieve oplossing, zoals een verhuiskostenvergoeding. Het categorisch uitsluiten van aanpassingen in woonruimten die niet geschikt zijn voor permanente bewoning, is toegestaan volgens rechtbankuitspraken (zie o.a. Rechtbank Noord-Holland 30-3-2023, ECLI:NL:RBNHO:2023:3411).

Lid 6 onder d

Het college verstrekt geen voorzieningen in gemeenschappelijke ruimten, anders dan de in deze bepaling genoemde voorzieningen. Dit is een verbijzondering van de bepaling dat de voorziening niet overwegend op het individu gericht is. Omdat de gemeente wel verplicht is om de beperkingen van de cliënt te compenseren, kan er in de situaties waarin een voorziening in de gemeenschappelijke ruimte wordt geweigerd, wel een verhuiskostenvergoeding worden verstrekt.

Lid 6 onder e

Als er in de verlaten woning geen problemen bij de zelfredzaamheid werden ervaren, is de verhuizing naar de nieuwe woning kennelijk de oorzaak van de problemen en is men dus verhuisd naar een ongeschikte woning. Niet de ondervonden beperking, maar de verhuizing naar een niet geschikte woning is dan de voornaamste oorzaak van de ondervonden problemen. Deze bepaling heeft voornamelijk betrekking op situaties waarin men gaat verhuizen zonder specifieke reden. Er wordt een uitzondering gemaakt als een belangrijke reden voor de verhuizing aanwezig is. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een verhuizing vanwege samenwoning, huwelijk of het aanvaarden van werk elders. De beoordeling of sprake is van een belangrijke reden is afhankelijk van een weging van alle feiten en omstandigheden die van belang zijn. Er is alleen sprake van een belangrijke reden die aanleiding vormt voor toewijzing van de voorziening als de cliënt geen in redelijkheid van hem te vragen mogelijkheden heeft om zelf voor een passende oplossing te zorgen. Dit heeft de CRvB geoordeeld onder de Wmo 2007 (ECLI:NL:CRVB:2012:BW6810). Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke reden, is dus van belang of de cliënt mogelijkheden had om zelf voor een oplossing te zorgen.

Lid 6 onder f

Als een cliënt verhuist, moet hij zoeken naar een zo geschikt mogelijke woning. Het is niet de bedoeling dat men een ongeschikte woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij de gemeente indient. Met “verhuizen” wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die hier normaal gesproken aan voorafgaan, zoals het tekenen van een koop-, huur- of erfpachtcontract. Voor de toepassing van deze weigeringsgrond is het belangrijk dat de gemeente zicht heeft op de aangepaste of eenvoudig aan te passen woningvoorraad. Daarnaast moet de gemeente inwoners goed informeren over de gang van zaken bij dit soort verhuizingen. Alleen dan kan worden gemotiveerd dat sprake is van een verhuizing naar de voor de situatie van cliënt meest geschikte woning. Er is sprake van een omkering van de bewijslast indien cliënt verhuist vanuit een andere gemeente en zich niet vooraf tot het college heeft

gewend om alternatieven te bespreken of om toestemming te vragen. Onder deze omstandigheden is het aan de cliënt om aan de hand van controleerbare gegevens aannemelijk te maken dat er geen geschikte woning beschikbaar was. Dit volgt uit CRvB 13-04-2011, ECLI:NL:CRVB:2011:BQ2868.

Lid 6 onder g

Er worden geen voorzieningen verstrekt die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten kunnen worden meegenomen.

Artikel 48. Uitgangspunten van een algemene voorziening

Uit de wet volgt wat onder een algemene voorziening verstaan wordt (artikel 1.1.1 en artikel 2.2.3 Wmo 2015). Voor duidelijkheid richting de inwoners van de gemeente Vlissingen is ook in de verordening uitgewerkt wat onder een algemene voorziening verstaan wordt. Blijkt dat een algemene voorziening een passende oplossing is voor de cliënt, dan heeft dit voorrang op een maatwerkvoorziening.

Artikel 49. Aanbod van algemene voorzieningen

Deze bepaling legt uit waar de algemene voorzieningen van de gemeente Vlissingen op zijn gericht. Het gaat om huishoudelijke hulp (hulp gericht op een schoon en leefbaar huis), verschillende vormen van dagbesteding en de was- en strijkservice. Daarnaast bieden de vrijwillige burgeradviseurs en de buurtteams laagdrempelige ondersteuning, zoals het verstrekken van informatie en het geven van advies, (korte) ambulante ondersteuning, (groeps)trainingen en sociaal werk.

Artikel 50. Beschermd wonen en opvang

Op grond van de Wmo 2015 ligt de verantwoordelijkheid voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen bij alle gemeenten. De doelgroep is niet beperkt tot inwoners van de gemeente Vlissingen. Alle ingezetenen van Nederland kunnen zich in principe melden bij het college. Er geldt een zogenaamde landelijke toegankelijkheid. Meldt een cliënt zich bij de gemeente Vlissingen, dan zal het college onderzoeken in welke gemeente het opvangtraject de meeste kans van slagen heeft.

Artikel 51. Afstemming met voorliggende voorzieningen

In artikel 2.3.5 lid 5 Wmo 2015 is bepaald dat de maatwerkvoorziening, voor zover daartoe aanleiding bestaat, wordt afgestemd op enige andere wetten.

Dit artikel regelt de afstemming met de zorgverzekeraars en het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) voor de zorg die valt onder de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg (Wlz).

In de Wmo 2015 is wettelijk geregeld dat de gemeentelijke taak op grond van de Wmo ophoudt als de cliënt aanspraak maakt op Wlz-zorg. Het gaat hier dus om elkaar uitsluitende systemen. Op basis van lid 2 kan het college de cliënt ondersteunen richting het CIZ voor de aanvraag van een Wlz-indicatie.

Artikel 52. Afstemming Jeugdwet

Bepaalde voorzieningen, waaronder in ieder geval begeleiding, vallen na het 18^e jaar niet meer onder de Jeugdwet, maar onder de Wmo. De gemeente is verantwoordelijk voor een warme overdracht na het 18^e jaar. Daarbij is van belang dat tijdig, minimaal een half jaar tevoren, bekeken wordt wat er gaat veranderen na het 18^e jaar. Zodat de continuïteit van zorg geborgd is.

Soms kan het gezin ook te maken hebben met zowel ondersteuning vanuit de Wmo als vanuit de Jeugdwet. Ook in die gevallen is een goede afstemming tussen de voorzieningen gewenst.

Lid 3 en 4

Om de overgang voor een jeugdige met een individuele jeugdhulp voorziening naar de Wmo soepel mogelijk te maken, is er een mogelijkheid om vanaf 17 jaar (en 6 maanden) een melding te doen voor

begeleiding of beschermd wonen op grond van de Wmo, eventueel gevolgd door een aanvraag en een besluit. Dit kan alleen op basis van een perspectiefplan van de jeugdhulpaanbieder (artikel 26 lid 4 van deze verordening). De ingangsdatum van de Wmo-ondersteuning wordt vastgesteld op de dag dat de jeugdige 18 jaar wordt. Een vroegtijdig Wmo-besluit maakt een warme overdracht en/of het plaatsen op een wachtlijst mogelijk.

Artikel 53. Het besluit

Lid 1 en 3

Het college is verantwoordelijk voor de inzet van de noodzakelijke voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Een maatwerkvoorziening wordt altijd toegekend (of afgewezen) op basis van een beschikking. Deze beschikking is gebaseerd op het onderzoek dat na de melding heeft plaatsgevonden, de door de cliënt ingediende aanvraag en de van toepassing zijnde criteria voor de maatwerkvoorziening.

Lid 2

Deze bepaling regelt de besluitvorming in een spoedeisende situatie, waarbij de ondersteuning zonder een besluit is ingezet (zie artikel 45 lid 6). Het besluit tot inzetten van de hulp moet binnen vier weken na de start van de hulp zijn vastgelegd in een beschikking.

Lid 4

Deze bepaling regelt dat van een cliënt wordt verwacht dat binnen 3 maanden de indicatie wordt 'verzilverd' door zich te melden bij de aanbieder of het pgb te besteden. Dit om te voorkomen dat een indicatie veroudert en de situatie op termijn dusdanig gewijzigd is, dat eigenlijk een nieuwe beoordeling nodig is. Voldoet de cliënt niet aan deze voorwaarde, dan kan dit aanleiding zijn om de maatwerkvoorziening in te trekken. De cliënt voldoet dan niet aan de voorwaarden verbonden aan de maatwerkvoorziening of het pgb (artikel 2.3.10 van de Wmo).

Artikel 54. Inhoud beschikking

Bij het al dan niet toekennen van ondersteuning, of het tussentijds wijzigen van de rechten en plichten rondom een maatwerkvoorziening, zal het college een schriftelijke beschikking afgeven. Hiertegen kan de jeugdige of zijn ouders bezwaar en beroep indienen. De mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen de beschikking en ook de daarop volgende mogelijkheid van beroep bij de rechter is geregeld in de Awb en geldt in beginsel voor alle beschikkingen.

De cliënt moet met de beschikking de informatie krijgen die nodig is om zijn rechtspositie te bepalen en te begrijpen. Hiervoor is nodig dat de beschikking de cliënt goed en volledig informeert. In dit artikel zijn de essentialia opgenomen die in ieder geval in de beschikking moeten worden opgenomen.

Artikel 55. Regels voor persoonsgebonden budget

Lid 1 en 2

Het college kan op grond van artikel 2.3.6 van de wet een pgb verstrekken. Als aan alle wettelijke voorwaarden daartoe is voldaan, is het college hier zelfs toe verplicht. Als de cliënt in aanmerking wil komen voor een pgb, moet hij op grond van deze verordening een budgetplan opstellen. In lid 2 van deze bepaling is aangegeven welke onderdelen in ieder geval opgenomen moeten zijn in dat budgetplan. Een aantal zaken volgen rechtstreeks uit de wet. De Wmo 2015 noemt in artikel 2.3.6. namelijk een aantal criteria om in aanmerking te kunnen komen voor een pgb. Deze criteria komen terug in het budgetplan en het college kan op deze manier toetsen of aan de wettelijke voorwaarden wordt voldaan.

Lid 3 en 4

In lid 4 zijn een aantal kostenposten genoemd die niet uit het pgb gefinancierd mogen worden. Het pgb is enkel en alleen bedoeld voor financiering van de noodzakelijke voorziening. Het pgb bevat om die reden ook geen vrij besteedbaar deel (lid 3).

Lid 4

Op basis van lid 4 is het mogelijk om de SVB te verzoeken om betalingen uit het pgb tijdelijk op te schorten, bijvoorbeeld in situaties waarbij de cliënt tijdelijk in het ziekenhuis is opgenomen of voor langere tijd in het buitenland verblijft. De voorziening hoeft dan niet direct te worden beëindigd, maar kan tijdelijk worden stop gezet.

Lid 5 en 7

Alvorens een pgb toe te kennen is het van belang dat het college toetst aan de criteria zoals vastgelegd in artikel 2.3.6 Wmo 2015 (zie ook de toelichting bij lid 1). Eén van die criteria is dat de kwaliteit van de in te kopen hulp naar het oordeel van het college geborgd is. In dat kader moet het college, bij de wens om hulp van het sociale netwerk te betrekken (vijfde lid), beoordelen of de benodigde hulp wel door het sociale netwerk geboden kan worden. Als de conclusie is dat de ontwikkeldoelen niet bereikt kunnen worden als de betreffende hulp door iemand uit het sociale netwerk wordt geboden, kan dat reden zijn om het pgb te weigeren. De kwaliteit van de in te zetten hulp is dan immers niet geborgd.

Lid 6

In dit lid wordt uitgelegd wat verstaan wordt onder personen uit het sociaal netwerk.

Bloedverwanten

Bloedverwantschap ontstaat door:

- geboorte;
- afstamming van dezelfde voorvader;
- erkenning;
- gerechtelijke vaststelling van het vaderschap;
- adoptie.

Bloedverwanten zijn in de:

Eerste graad:

- (adoptie)ouders;
- (adoptie)kinderen.

Tweede graad:

- grootouders;
- kleinkinderen;
- broers en zussen.

Lid 8

In het achtste lid wordt niet-limitatief geregeld wanneer een pgb niet wordt verstrekt omdat er twijfels zijn met betrekking tot de integriteit van de beoogde uitvoerder van de maatschappelijke ondersteuning. Hierin volgen we de voorwaarden vanuit de Jeugdwet. De gronden zien op de betrouwbaarheid van de pgb-aanbieder. Als deze twijfelachtig is, heeft het college ruimte om geen pgb te verstrekken omdat in die situatie de kwaliteit niet geborgd kan worden.

Lid 9

Een pgb wordt geweigerd als er een weigeringsgrond uit artikel 2.3.6, vijfde lid, van de Wmo van toepassing is en voor hulp die direct ingezet moet worden vanwege een spoedeisend belang.

Lid 10

Het college heeft ruimte om nog nadere regels te stellen over de aan het pgb verbonden voorwaarden en verplichtingen. Zo kunnen er bijvoorbeeld regels opgesteld worden op basis waarvan het college beoordeelt of de beheerstaken die horen bij het pgb met voldoende afstand en kritisch uitgevoerd kunnen worden.

Artikel 56. Pgb-vaardigheid

Zie de toelichting bij artikel 31.

Artikel 57. Onderscheid formele en informele hulp

Lid 1 en 2

Voor de bepaling van het pgb-tarief wordt onderscheid gemaakt tussen formele en informele hulp. Voor formele hulp geldt het hogere pgb-tarief en voor informele hulp geldt het lagere tarief op basis van het wettelijk minimumloon. Dit sluit aan bij de systematiek die binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en Zorgverzekeringswet (Zvw) wordt gehanteerd.

Van formele hulp is sprake als de hulp verleend wordt in het kader van de uitoefening van een bedrijf of beroep. De hulp wordt dan verleend door een zorgaanbieder of door een zelfstandige hulpverlener (ZZP-er). Hierop geldt één (belangrijke) uitzondering en dat is wanneer de hulpverlener uit het sociale netwerk van de budgethouder komt (zie artikel 55 lid 6). Er is dan altijd sprake van informele hulp. Ook al gaat het om een hulpverlener die voldoet aan de criteria genoemd in lid 1 van deze bepaling; dan nog geldt dat in het kader van deze verordening als informele hulp. De achtergrond daarvan is dat ook familieleden met een zorg-gerelateerd beroep of opleiding in eerste instantie een affectieve relatie hebben met de budgethouder. Dat is dan ook doorslaggevend voor het bijbehorende pgb-tarief.

Informele hulp is alle hulp die geboden wordt vanuit het sociale netwerk van de cliënt of door personen die niet beroeps- of bedrijfsmatig ondersteuning verlenen.

Artikel 58. Kwaliteitseisen maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb

Om te waarborgen dat een maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb, evenals Zorg in Natura, verantwoord is voor de cliënt, zijn in deze bepaling kwaliteitseisen uitgewerkt. Lid 1 en lid 2 hebben betrekking op maatwerkvoorzieningen in de vorm van diensten. Het derde lid gaat over hulpmiddelen en woningaanpassingen.

Artikel 59. Hoogte pgb

In de verordening moet in ieder geval worden bepaald hoe de hoogte van een pgb wordt vastgesteld, waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn (artikel 2.1.3 lid 2 onderdeel b van de wet). In de Memorie van toelichting is vermeld dat de gemeente bijvoorbeeld kan bepalen dat het pgb niet hoger mag zijn dan een percentage van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het verlenen van adequate ondersteuning in natura (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 39). Hiermee heeft de gemeente Vlissingen de mogelijkheid om differentiatie aan te brengen in de hoogte van het pgb.

Lid 1

In deze bepaling is het tarief vastgelegd voor een zaak. Met de definitie van zaak wordt aangesloten bij de definitie uit artikel 3:2 BW: 'Zaken zijn de voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten'. In de zin van deze verordening kan dan bijvoorbeeld gedacht worden aan een scootmobiel of woningaanpassing. Het maximale tarief wordt bepaald aan de hand van de zorg in natura-tarieven.

Als de cliënt aangeeft dat de voorziening voor een lager tarief ingekocht kan worden, mag uitgegaan worden van dit lagere tarief. Als de gemeente voor de betreffende zaak geen overeenkomst heeft met een leverancier, wordt de hoogte van het pgb op offertebasis bepaald.

Lid 2

Het pgb voor vervoer wordt afgeleid van de natura-voorziening die hiervoor beschikbaar is, namelijk het collectief vervoer.

Lid 3

In deze bepaling is het tarief vastgelegd voor formele hulp. Het tarief wordt bepaald aan de hand van de zorg in natura-tarieven, tenzij uit het budgetplan blijkt dat de hulp voor een lager tarief ingekocht kan worden. Dan mag uitgegaan worden van dit lagere tarief.

Lid 4

Voor huishoudelijke ondersteuning geldt een afwijkend tarief. Er wordt aangesloten bij het laagste tarief waarvoor huishoudelijke ondersteuning geboden kan worden door een particuliere aanbieder.

Lid 5

Voor de hoogte van het pgb voor informele hulp voor hulp bij het huishouden en persoonlijke verzorging wordt aangesloten bij het uurloon van de hoogste periodiek van de tabel Salaris Hulp bij het Huishouden, plus vakantietoeslag en tegenwaarde van verlofuren. Voor het tarief pgb informele begeleiding wordt uitgegaan van de hoogste periodiek behorende bij FWG 30 in de cao VVT plus vakantietoeslag en tegenwaarde van verlofuren (zie CRvB 16-8-2023, ECLI:NL:CRVB:2023:1394 en CRvB 16-8-2023, ECLI:NL:CRVB:2023:1580).

Lid 6

In deze bepaling is vastgelegd dat voor de ondersteuning ‘kortdurend verblijf’ maximaal 50% van het tarief geldt dat dat is afgesproken met de aanbieder waarmee de gemeente een overeenkomst heeft gesloten.

Lid 7

Het college moet bij ieder individueel geval toetsen of met het vastgestelde tarief inderdaad de benodigde voorziening kan worden ingekocht. Blijkt dat niet zo te zijn, dan moet de hoogte van het pgb voor die individuele situatie worden aangepast. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de aangewezen voorziening bij ten minste één aanbieder moet kunnen worden ingekocht. Dit kan ook de gecontracteerde aanbieder van de gemeente zijn. Dit uitgangspunt sluit aan bij jurisprudentie (CRvB 26-2-2020, ECLI:NL:CRVB:2020:456).

Lid 8

Deze bepaling regelt dat het college dat het college minimaal jaarlijks de tarieven publiceert.

Artikel 60. Kwaliteitseisen maatwerkvoorzieningen in natura

Lid 1 en 2

De gemeente moet in de verordening bepalen welke kwaliteitseisen worden gesteld aan de aanbieders van voorzieningen. Die eisen zullen ook betrekking kunnen hebben op de deskundigheid van het in te schakelen personeel (artikel 2.1.3 lid 2 onderdeel c van de wet). De regering heeft benadrukt dat de kwaliteitseisen die de wet zelf stelt aan aanbieders (in de artikelen 3.1 e.v. van de wet) daarbij uitgangspunt zijn (zie Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 135). De eis dat een voorziening van goede kwaliteit moet zijn, biedt veel ruimte voor gemeenten om in overleg met organisaties van cliënten en aanbieders te werken aan kwaliteitsstandaarden voor de ondersteuning.

In lid 1 zijn een aantal voor de hand liggende kwaliteitseisen uitgewerkt. Op grond van lid 2 kan het college dit verder uitwerken door nadere regels te stellen.

Lid 3

Het in lid 3 genoemde jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek is verplicht op grond van artikel 2.5.1 lid 1 van de wet.

[Artikel 61. Financiële tegemoetkoming voor verhuizing, inrichting en vervoer](#)

Met dit artikel is geregeld dat het college de mogelijkheid heeft om een financiële tegemoetkoming te verstrekken voor verhuizing, inrichting (verhuiskostenvergoeding) en vervoer. In artikel 43 lid 1 sub i is de definitie van een financiële tegemoetkoming opgenomen: 'een geldbedrag dat een inwoner van Vlissingen krijgt als niet kostendekkende (forfaitaire) tegemoetkoming in de kosten die gemaakt worden om een geïndiceerde voorziening aan te schaffen of hulp te organiseren, zoals een verhuiskostenvergoeding'. Het college biedt met dit artikel ruimte om maatwerk te leveren middels een financiële tegemoetkoming. De hoogte van de financiële tegemoetkoming wordt vastgesteld in de nadere regels. Dit betekent dat de hoogte van elke voorziening die op grond van dit artikel wordt verstrekt wordt vastgesteld bij collegebesluit. De financiële tegemoetkoming moet een passende bijdrage leveren aan de zelfredzaamheid en participatie van de aanvrager (o.a. CRvB 12-2-2018, ECLI:NL:CRVB:2018:395. Dit betekent dat de verstrekte vergoeding in de buurt moet komen van de werkelijke kosten. Is dit niet het geval, dan kan namelijk niet gesproken worden van een compenserende voorziening, waardoor geen sprake is van een maatwerkvoorziening (ook CRvB 6-11-2019, ECLI:NL:CRVB:2019:3610). Bij het bepalen van de hoogte van de financiële tegemoetkoming wordt rekening gehouden met het door de gemeente Vlissingen vastgestelde minimabeleid en de regels ten aanzien van bijzondere bijstand. Maatwerk blijft altijd mogelijk.

[Artikel 62. Bijdrage in de kosten voor voorzieningen en pgb's](#)

Lid 1 en 2

Het college vraagt een bijdrage in de kosten aan de cliënt, zolang hij gebruik maakt van de algemene voorziening, maatwerkvoorziening of het pgb.

Lid 3

Aan jeugdigen tot 18 jaar kan uitsluitend een bijdrage in de kosten worden opgelegd voor een woningaanpassing. Voorwaarde voor het kunnen vragen van deze bijdrage in de kosten, is dat dit door de gemeenteraad als zodanig in de verordening is bepaald. Deze bepaling geeft invulling aan die verplichting.

[Artikel 63. Hoogte bijdrage in de kosten](#)

Lid 1

In lid 1 is geregeld voor welke algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen het zogenaamde abonnementstarief uit het Uitvoeringsbesluit per maand geldt. Uit de wet volgt dat het abonnementstarief verplicht is voor algemene voorzieningen waarbij een duurzame hulpverleningsrelatie wordt aangegaan tussen degenen aan wie een voorziening wordt verstrekt en de betrokken hulpverlener. Bij een duurzame hulpverleningsrelatie is er in belangrijke mate sprake van persoonlijke hulpverlening, is arbeid verreweg de grootste kostencomponent, is de continuïteit van de band tussen cliënt en hulpverlener belangrijk voor de ondersteuning van de cliënt en wordt er langdurig gebruik gemaakt van de voorziening. Voorbeelden zijn begeleiding, dagbesteding en huishoudelijke hulp.

Lid 2, 3, 4 en 5

Daarnaast kan het vervoer op grond van het Uitvoeringsbesluit worden uitgezonderd van het abonnementstarief. Het gaat hierbij in de meeste gevallen om collectief vervoer en in enkele gevallen individueel vervoer. Het gaat niet om (mobiliteits)hulpmiddelen zoals een aangepaste fiets of een scootmobiel. Reden voor deze uitzondering is dat er bij deze vormen van vervoer per rit lage prijzen worden gevraagd en het gebruik in veel gevallen incidenteel is. In lid 2 t/m 5 zijn daarom afzonderlijke bepalingen opgenomen over de hoogte van de bijdrage in de kosten voor het vervoer.

Lid 6

Het abonnementstarief is verder verplicht voor alle maatwerkvoorzieningen, met uitzondering van beschermd wonen, de maatwerkvoorziening opvang of andere bij algemene maatregel van bestuur omschreven maatwerkvoorzieningen. De bijdragen voor de maatwerkvoorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang worden vastgesteld conform het Uitvoeringsbesluit.

Op grond van het Uitvoeringsbesluit is er voor een rolstoel geen bijdrage verschuldigd.

Lid 7, 8 en 9

Vanaf 2020 hoeft er, vanwege de invoering van het abonnementstarief, niet meer voor alle voorzieningen gecontroleerd te worden of de bijdrage de kostprijs te boven gaat. In lid 7 is geregeld voor welke voorzieningen deze controle nog wel geldt. In lid 8 en 9 is uitgelegd hoe de kostprijs tot stand komt.

Artikel 64. Bijdragen in de kosten van een algemene voorziening, met uitzondering van de bij verordening aangewezen algemene voorzieningen.

In deze bepaling is geregeld wat de eigen bijdrage is voor het gebruik van de was- en strijkservice binnen de gemeente Vlissingen.

Artikel 65. Anti-speculatiebeding

Ingeval een eigen woonruimte na een besluit op grond van deze verordening wordt verbouwd/vergroot en door deze verbouwing/vergroting de waarde van het huis stijgt, wordt door middel van een anti-speculatiebeding voorkomen dat de meerwaarde ten goede komt aan de cliënt. Dit artikel biedt de grondslag voor het college om de eventuele meerwaarde terug te vorderen bij de cliënt. De vaststelling van de hoogte van de meerwaarde kan het college laten vaststellen door een beëdigd taxateur. Bij de vaststelling van de terug te vorderen meerwaarde, houdt het college rekening met de reeds geïnde bijdrage in de kosten voor de woningaanpassing.

Artikel 66. Privacy en gegevensverwerking

Dit artikel benadrukt de verplichting van het college om bij uitvoering van deze verordening te handelen conform de bepalingen die volgen uit de Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG). Lid 2 schept de mogelijkheid voor het college om in het kader van gegevensverwerking een protocol op te stellen.

Artikel 67. Meldingsregeling calamiteiten en geweld

De aanbieder moet bij de toezichthoudend ambtenaar onverwijld melding doen van iedere calamiteit die bij de verstrekking van een voorziening heeft plaatsgevonden en van geweld bij de verstrekking van een voorziening. Onder 'calamiteit' wordt verstaan een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van een voorziening en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een cliënt heeft geleid. Onder 'geweld bij de verstrekking van een voorziening' wordt verstaan seksueel binnendringen van het lichaam van of ontucht met een cliënt en lichamelijk en geestelijk geweld jegens een cliënt, door een beroepskracht dan wel door een

andere cliënt met wie de cliënt gedurende het etmaal of een dagdeel in een accommodatie van een aanbieder verblijft.

Artikel 68. Klachtregeling aanbieders van maatschappelijke ondersteuning

Op grond van de wet (artikel 2.1.3 lid 2 onder e) is het verplicht in de verordening te bepalen voor welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten van cliënten is vereist.

In de Memorie van Toelichting (Kamerstukken II 2013/14, 33 841, nr. 3, blz. 57-58) staat dat cliënten in beginsel moeten kunnen klagen over alles wat hen niet aanstaat in de manier waarop zij zich bejegend voelen. De cliënt kan ontevreden zijn over het gedrag van een gemeenteambtenaar, bijvoorbeeld over de wijze waarop een gesprek is gevoerd of een gebrek aan deskundigheid. Daarvoor staat de klachtenprocedure van de gemeente open. Is de cliënt echter niet tevreden over een gedraging van de aanbieder, dan moet hij zich in beginsel tot die aanbieder wenden.

Artikel 69. Medezeggenschap

In de verordening moet staan voor welke voorzieningen een regeling vereist is voor medezeggenschap van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder die voor de gebruikers van belang zijn (zie artikel 2.1.3 lid 2 onder e van de wet). In dit artikel is bepaald dat de aanbieders die door de gemeente gecontracteerd zijn een regeling vast stellen.

Artikel 70. Verhouding prijs en kwaliteit levering dienst door derden

Algemeen

Ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan, is de gemeente verplicht om in de verordening regels te stellen (artikel 2.6.6, lid 1 van de wet). In artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit is uitgewerkt wat hierin van de gemeente wordt verwacht. Doel is dat een vaste of reële prijs wordt vastgesteld voor diensten die derden verlenen in opdracht van het college.

De verplichting in het Uitvoeringsbesluit om een reële prijs te hanteren, ziet alleen op diensten. Het kan daarbij zowel gaan om diensten in het kader van een algemene voorziening als diensten in het kader van een maatwerkvoorziening. Het college moet bij de prijsstelling o.a. rekening houden met de continuïteit in de hulpverlening. Die specifieke eis geldt alleen voor diensten in het kader van een maatwerkvoorziening. In het Uitvoeringsbesluit is uitgewerkt welke kostprijscomponenten de gemeente in ieder geval moet meenemen om te kunnen spreken van een vaste of reële prijs.

Voor de uitvoeringspraktijk zijn handreikingen over de normering van kostprijscomponenten beschikbaar die colleges en aanbieders kunnen toepassen om te komen tot een reële prijs. Een vaste prijs of reële prijs wordt onder andere gebaseerd op de kosten van de beroepskracht. Hieronder vallen loonkosten en andere kosten van wettelijke verplichtingen ter zake van de arbeid. Als uitgangspunt geldt dat een aanbieder beroepskrachten inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Het college moet zich dus een beeld vormen van de vereiste activiteiten en de daaraan verbonden reële kosten. Het college baseert een reële prijs vervolgens op de collectieve arbeidsovereenkomsten die door de aanbieder in de betreffende sector moeten worden gehanteerd. In Nederland zijn immers bij veel aanbestedingen de algemeen verbindend verklaarde bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten van toepassing. Daarmee gelden die bepalingen voor alle werknemers in de betreffende sector. Als op een beroepskracht geen collectieve arbeidsovereenkomst van toepassing is, omdat het bijvoorbeeld gaat om een zelfstandige zonder personeel of een buitenlandse aanbieder (Europese aanbesteding), wordt van colleges evengoed verwacht een reële kostprijs te hanteren die qua arbeidsvoorwaarden gelijk is aan de positie van een werknemer en de wijze van kostprijsopbouw te motiveren.

Naast de kosten van de beroepskracht is een reële prijs gebaseerd op directe en indirecte kostprijs-elementen als een redelijke mate van overheadkosten, een voor de sector reële mate van niet productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg, reis- en opleidingskosten, indexatie van loon en prijs binnen een overeenkomst en kosten als gevolg van gemeentelijke eisen zoals rapportageverplichtingen en administratieve verplichtingen.

Het vaststellen van een reële prijs door het college heeft pas effect als duidelijk is voor welk proces het college die prijs moet gebruiken. De vastgestelde reële prijs moet daarvoor zijn plaats te krijgen in de aanbestedingsprocedure en in de overeenkomst met de derde.

Het college moet de overheidsopdracht gunnen op grond van het criterium van de economisch meest voordelige inschrijving (op grond van artikel 2.114, eerste lid, van de Aanbestedingswet 2012 en artikel 2.6.4, tweede lid, van de wet). Overigens kan het college in afwijking hiervan een overheidsopdracht niet enkel op grond van het criterium de laagste prijs gunnen (artikel 2.6.4 lid 3 van de wet). Het college moet bij het criterium “economisch meest voordelige inschrijving” in de aankondiging van de opdracht bekendmaken welke nadere criteria hij toepast met het oog op de toepassing van dat criterium (artikel 2:115 van de Aanbestedingswet 2012). Die nadere criteria kunnen onder meer prijs en kwaliteit betreffen. De toepassing van het criterium “prijs” betekent dat de inschrijving met de laagste prijs het beste scoort op dat criterium. De vastgestelde reële prijs wordt opgenomen in de aankondiging of de aanbestedingsstukken als eis, zodat een inschrijving geen prijs bevat die lager is dan de vastgestelde reële prijs. De vaststelling van de reële prijs betreft een besluit van het college ter voorbereiding op een privaatrechtelijke rechtshandeling (gunningsbeschikking) waartegen geen beroep kan worden ingesteld (artikel 8:3 van de Awb). De reguliere rechtsbescherming bij aanbestedingsprocedures staat uiteraard gewoon open. Aan dit besluit moet een zorgvuldige afweging ten grondslag liggen (artikel 3:4 van de Awb). De inschrijvingen die niet voldoen aan de eis van de reële prijs zijn ongeldig. Het college moet ongeldige inschrijvingen ter zijde leggen, de betrokken ondernemers komen niet meer in aanmerking voor de gunning. Het artikel vormt dus een toetsingskader voor het gunnen van de overheidsopdracht voor maatschappelijke ondersteuning en vult deze bevoegdheden op grond van de Aanbestedingswet 2012 nader in op grond van artikelen 2.6.4 en 2.6.6 van de wet. Het is dus van belang om de reële prijs goed en objectief te onderbouwen. Deze artikelen vormen een *lex specialis* ten opzichte van de algemene bevoegdheden van de Aanbestedingswet 2012.

Lid 1

In dit artikel wordt geregeld dat het college voor het leveren van een dienst door een derde, ofwel een vaste prijs vaststelt, ofwel een reële prijs vaststelt die geldt als ondergrens voor een inschrijving en het aangaan van een overeenkomst met de derde of die geldt als ondergrens voor de vaste prijs. In het geval het college een reële prijs vaststelt, is het mogelijk dat inschrijvers een hoger tarief dan de reële prijs neerleggen. Het is niet mogelijk een lagere prijs neer te leggen. Als het college een vaste prijs vaststelt, dan zal het tarief voor de inschrijvers gelijk zijn aan de vaste prijs.

Lid 2

Bij het vaststellen van de prijs moet het college rekening houden met de eisen aan de kwaliteit van die dienst, waaronder de eisen aan de deskundigheid van de beroepskracht. Het college moet ook rekening houden met de continuïteit in de hulpverlening, tussen degenen aan wie de dienst wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners. De invulling van de continuïteit van de hulpverleningsrelatie in financiële zin is nieuw voor de gemeente. De aanbieder die de opdracht gegund krijgt moet overleggen met de aanbieder die de opdracht tot dan toe had uitgevoerd over de overname van personeel. De gedachte is dat overname van personeel gemakkelijker verloopt als de gemeente een reële prijs betaalt voor de opdracht.

Lid 3

Het college moet de vaste prijs of de reële prijs voor diensten minimaal baseren op de in dit artikel genoemde kostprijscomponenten.

[Artikel 71. Herziening, intrekking, beëindiging, wijziging en terugvordering](#)

Lid 1

Deze bepaling berust op artikel 2.3.8 lid 1 van de Wmo, waarin is vastgelegd dat de cliënt mededeling met doen van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing voor maatschappelijke ondersteuning.

Lid 2

Deze bepaling regelt in welke gevallen het college een besluit tot verlening van een individuele voorziening kan beëindigen of wijzigen, dan wel intrekken of herzien. Bij 'wijzigen' gaat het om het aanpassen van de aanspraak naar de toekomst toe. De tegenhanger is 'herzien', wat een wijziging van de aanspraak over het verleden betreft. Intrekking ziet eveneens op het verleden: een aanspraak wordt dan beëindigd vanaf een in het verleden gelegen datum.

De bepaling is afgeleid van artikel 2.3.10 van de Wmo die de herziening en intrekking regelt van verstrekte pgb's. Hoewel de Wmo enkel spreekt van 'herzien' of 'intrekken' is ook beëindigen of wijzigen expliciet benoemd in deze bepaling. Het gaat hier om een 'kan'-bepaling. Het college is dus niet verplicht gebruik te maken van zijn bevoegdheid tot herziening of intrekking.

Lid 3

In de Wmo is geregeld dat het college de geldswaarde van de ten onrechte genoten maatwerkvoorziening of het ten onrechte genoten persoonsgebonden budget kan vorderen als dit is herzien of ingetrokken in verband met onjuiste of onvolledige informatieverstrekking door de jeugdige/ouder (zie artikel 2.4.1 lid 1 Wmo).

[Artikel 72. Opschorting betaling uit het pgb](#)

De Sociale verzekeringsbank kan een betaling uit het persoonsgebonden budget geheel of gedeeltelijk beëindigen, weigeren of opschorten indien het college bij de toepassing van de bij verordening gestelde regels, bedoeld in artikel 2.1.3, vierde lid, van de wet, de Sociale verzekeringsbank daarom verzoekt. Deze bevoegdheid van de SVB volgt uit artikel 2b lid 6, aanhef en onder g van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015.

[Artikel 73. Niet meewerken van de cliënt en meerderjarige huisgenoten](#)

In dit artikel is benadrukt dat het college een maatwerkvoorziening kan afwijzen wanneer de cliënt niet voldoet aan de op hem rustende inlichtingen- en medewerkingsplicht (zie ook (de toelichting bij) artikel 45 lid 8 en 9 van deze verordening).

[Artikel 74. Overige maatregelen ter voorkoming van oneigenlijk gebruik, misbruik en niet-gebruik](#)

Zowel landelijk als gemeentelijk wordt ingezet op het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Wmo 2015. Daartoe treft het college de nodige maatregelen om de kwaliteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van de verstrekte maatwerkvoorzieningen in natura en met een pgb te waarborgen en fraude te voorkomen.

In het eerste lid is opgenomen dat wordt gestuurd op een correcte declaratie en verantwoording van de geleverde maatwerkvoorzieningen. Door regelmatig te toetsen of de indicatie nog correct is en of

de resultaten die zijn afgesproken ook worden behaald, wordt aandacht geschonken aan de doelmatigheid.

Het college beschikt tevens over een meldpunt, waar signalen, zorgen en fraude kunnen worden gemeld in het kader van uitvoering van de Wmo 2015 (tweede lid). Een en ander kan dan leiden tot vervolgonderzoek, al dan niet door een toezichthouder.

Slotbepalingen

Artikel 75. Evaluatie

In dit artikel is vastgelegd dat het college het gevoerde beleid op het gebied van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning minimaal eens per vier jaar evalueert.

Artikel 76. Hardheidsclausule

In bijzondere gevallen kan het college ten gunste van de cliënt afwijken van de bepalingen van deze verordening (niet van de in de wet zelf genoemde bepalingen). Zo nodig wordt hierbij advies ingewonnen. Afwijken kan alleen maar ten gunste, en nooit ten nadele van de betrokken cliënt. Verder is met nadruk gemeld: in bijzondere gevallen. Het gebruik maken van de hardheidsclausule betreft een uitzondering en geen regel. Het college moet in verband met precedentwerking dan ook duidelijk aangeven waarom in een bepaalde situatie van de verordening wordt afgeweken.

Artikel 77. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

In dit artikel is het overgangsrecht geregeld. In lid 2 is duidelijk gemaakt dat bestaande rechten en plichten doorlopen, totdat een nieuwe beoordeling heeft plaatsgevonden. Op basis van lid 3 worden aanvragen die nog bij het college in behandeling zijn, op grond van de oude verordening beoordeeld. Op basis van lid 4 wordt op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de Integrale verordening Wmo en Jeugd 2024 gemeente Vlissingen beslist op basis van die verordening.

Artikel 78. Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van deze verordening en legt vast hoe de verordening wordt aangehaald.